

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hóra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hóra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, június 20.

Mai számunk főbb közleményei:

- Uj rend a vidéki városok életében.
- A szuronyos parlament.
- Törvényjavaslat a vármegyei tisztviselőkről.
- Hazahozzák Lészay Ottót.
- Gróf és grófné válópöre.
- Merénylő könyvelő kisasszony.
- Elveszti a mandátumát az engedetlen képviselő.
- Letartóztatott gavallérok.
- Huszonegyéves báró és 30 éves grófkisasszony.
- Budapest közgyűlése a kormány mellett.
- Elnökválasztás az Egyesült Államokban.
- Tarkaságok.

Törvény

a renitens képviselők ellen.

Arad, június 19.

A képviselőház új ülészaka, szinte váratlanul, szenzációs eseménnyel indult meg. Ez az esemény a kormány indítványa, amely a képviselőházból kizárt és a kizárási határozatot nem respektáló képviselőkről intézkedik. A javaslat rendkívül súlyos megtorlást szab meg a renitensekre: a mandátum elvesztését.

Csak a harc hevében születhetett meg ez a javaslat és ezért nagyon helyes volt, hogy a döntést e fölött a békésebb időkre halasztották. A legindokoltabb, legtermészetesebb fölindulásnál is helyes, ha az ember a fölindulás kitörése, a szenvedélyek tanácsának megfogadása előtt alszik egyet. A parlament is jól teszi, hogy erre az indítványra egy vakációt alszik. Az alatt lecsillapodhatnak a szenvedélyek, alaposabban át lehet gondolni egy ily határozat minden következményét, és végül — ez

lenne a legjobb, — a javaslat elveszitheti minden időszerűségét.

A mai helyzet sok mindenben igazolja ezt a javaslatot. Kétségtelen, hogy az olyan házhatározatnak, amely valamely képviselőt a parlamentből bizonyos időre kizár, szankciója kell, hogy legyen. Mihelyt a kizárt képviselő a kizárást valamely elvi álláspontonál fogva (a minőt mindig könnyű találni) magára nézve nem ismeri el kötelezőnek, s ahhoz nem akar alkalmazkodni, — akkor természetesen gondoskodni kell oly módról, amely a kizárásnak érvényt is szerez. Különösen oly esetben, a mikor nem egy-egy képviselőről van szó, hanem a képviselők egész csoportjáról, akik a kizárást következetesen el nem ismerik és provokálják azokat a lépéseket, a melyeknek szükségszerűen be kellett következni.

Azonban a parlament természetesen nem rendezkedhetik be állandó rendőri készenlétre, amely a kizárt képviselőket a kizárási idejére a parlamentbe nem bocsátja be és nem lehet állandóvá tenni a fővárosban azt az izgatott állapotot, amelyet a parlament előtt nap-nap után, több-kevesebb változatossággal megismétlődő jelenetek okoznak. Ezért merült fel az a gondolat, hogy a házhatározat szuverénítésének ellenszegülő képviselő az ily eljárásnak súlyosabb következményeit lássa.

Ha talán indokoltnak látszik is ez: a mostani idők nem alkalmasak ennek a fegyvernek megkövácslására. Ugy érezzük: ezzel a lépéssel, ha csakugyan határozatterőre emelkedett volna, a parlament többsége feláldozta volna annak a rokonszen-

nek jelentékeny részét, amelylyel a közvélemény eddigi harcait és eredményeit kíséerte. A mennyire helyesléssel találkozott az ujoncjavaslatok elintézése, az obstrukció legyűrése, az új házszabályokkal a parlament zavartalan tanácskozó rendjének biztosítása, — annyira célt téveszthetne egy oly határozat, amelylyel az ellenzék a maga üldöztetésének a nélkül is erősen hangoztatott panaszát, sérelmét valószínűbbé tehetné és az elnyomottakkal szemben megnyilatkozó barátságos érzéseket fejleszthette és a maga javára kamatoztathatta volna.

Nagyon, nagyon meg kell fontolnia a képviselőháznak minden olyan jog teremtését, amely végső alkalmazásában a képviselőt a mandátumától foszthatja meg. A halálbüntetésnél is fölmerül az a probléma: van-e joguk az életet elvenni azoknak, akik az életet nem adták? Ha vannak esetek, amikor a parlament elveheti a képviselőtől azt, amit a közbizalom, a választók adtak, — akkor az okoknak, amelyek az ily esetekben szerepelnek, minden kétségen, vitán és gyanun felül kell, hogy álljanak és sem a lehetőségét, sem annak fölfehetését nem szabad megengedni, hogy ez a radikális megtorlás pártszempontok által sugalt bosszu eszköze lehessen.

Akár mennyire fölindultak a kedélyek, bizni kell a szünetnek, a nyárnak, az időnek kiengesztelő, kijózanító, békét teremtő hatásával. Az agitációnak lehetnek külső sikerei, de azok a parlament új irányának más utat nem szabnak. A főrendiház által megszavazott, a király által szentesített törvények nem válhatnak semmivé, és resti-

Egon házasodik.

Irta: Lengyel Géza.

Az öreg Smoller nagy telke kint volt a budai hegyek tövében, a vasut mellett, ahol egész nap egyebet se lehetett hallani, mint a vonatok füttyét. Boros hordókkal, dongákkal, rudakkal volt tele ez a nagy telke. A végében egy kis ház, földszintes, szűk szobákkal, ócska butorokkal, rég divatból kiment ruhákat viselő emberek, idegen katonatisztek, krinolinok asszonyok képeivel a falakon. Az utcáról, vagy a telek valamelyik zugából izmos, mezitlábos, szakadt ruhás gyerekek rontottak elő néha: a Smoller gyerekei. A millióknak, amelyeket az öreg a sok borral összekereskedett, semmi nyoma nem volt rajtuk. Szigorú nevelési elvei voltak ugyanis Smollernek. A gyerekek ne ismerjenek semmiféle tekintélyt, de magukat se tartásuk különnek másnál. Önállóak legyenek, gondolkodjanak és maguk intézzék a sorsukat. Megverni, megbüntetni őket nem kell, mert ha valami rosszat tesznek, úgy is viselik a következményeit. Ilyen nevelési elvek mellett a Smoller-gyerekek, fiuk és leányok egyaránt, természetesen a környék legfélelmesebb kis csirkefogói lettek. Csakugyan nem a vagyonuk — amelynek semmi előnyét nem látták — szerzett nekik tekintélyt, hanem az öklük.

A vén borkereskedő meg volt elégedve velük és önmagával is. Az első gondteljes pillanatot akkor szerezte neki a gyerekei, amikor Egon, a legnagyobb, egészen csodálatos módon letette az érettségét és határozott hangon, mint aki hozzászókot, hogy maga viseli cselekedeteinek következményeit, kijelentette, hogy ka-

tona lesz. Smoller megdöbbsent. Nem mondott ellent, mert ez nem fért össze nevelési elveivel és mert egy kissé hibásnak érezte magát. A katonákat nem szerette és egy cseppet se lelkesítette az a gondolat, hogy a fia uniformisban, kardot csörtetve fog sétálni, holott itt van a jó, drága, nagy üzlet, amely szívesen kiad még magából egy-két százezret hozzáértő ember kezében. Smoller soha se vett a fiainak kardot, csakót ajándékba, nem nevelte beléjük a hadserög tisztelétét, volt azonban egy katoná, akitől sokat és nála szokatlan elérzékenyüléssel beszélt. A szűk kis parádés szobában, amelyet némi tulzással szalonnak lehetett nevezni, állott egy ócska, fekete bőr karosszék, amelyre nem lehetett leülni, mert egy kifeszített vékony ezüstlánc megakadályozta, hogy profán test érintse a megszentelt butordarabot. Ezt a karosszékét harmincöt évvel ezelőtt, amikor bevándorolt, Poroszországból hozta magával Smoller. A nevezetessége az volt, hogy Moltke pihent benne egyszer, mikor a franciák ellen vonult és egy fél napig az apja házába volt bezárásolva. A Smoller-házban, ahol tekintélyeket nem ismertek, ez az egy tárgya nagy katonai erénynek dicsőségéről beszélt, azaz inkább Smoller beszélt róla nagyon sokszor beszéd közben fiatalon, végkép elhagyott hazájára emlékezve. Most nagyon fájt neki, hogy ezen az egy ponton gyengének bizonyult és lassan, észrevétlenül fellelkesítette a fiát, aki bizonyára arról álmodik, hogy itt az osztrák-magyar hadseregben, új Moltke lesz belőle.

Nem vitatkozott Egonnal, nem próbálta lebeszélni, hanem, két napi töprengés után, pénzt nyomott a fiu kezébe.

— Most utazni mégy — mondotta neki. — Két hónapig maradhatsz, egészen a magad kedve szerint, én nem kényszeritelek semmire. Ha visszajössz, majd beszélünk a dolgaidról.

Egon néhány levelezőlappal jelezte a két hónap alatt, hogy merre jár. Becsből, Münchenből, Hamburgból, Berlinből érkeztek a képeslapok, minden bővebb értesítés nélkül. Mikor hazajött, akkor se beszélt sokat a tapasztalatairól, sietve kijelentette azonban, hogy nem akar katoná lenni. Szabadabb foglalkozást óhajlt. Az öreg nagyon megkönnyebbedett és most már zavartalanul látott hozzá a nevelés folytatásához. Előbb Németországba vitte a fiut és elhelyezte egy borkereskedőnél, egy gyerekkori barátjánál. Itt Egon nem az irodába került, hanem az udvarra és a pincébe, a munkások, a hatalmas hordók és emelőrudak közé, ahol felgyűrt ingujjal, bőrkötényben dolgozott reggeltől estig. Ez a mulatság csaknem egy esztendeig tartott. Akkor újra megérkezett az apja. Az első kérdése ez volt:

— No, mennyit takarítottál meg?

— Száz márkát — felelte Egon.

— Nem sok, de látszik, hogy tisztességesen viselted magadat.

Innen egyenesen Londonba vitte. Ott is volt egy poroszországi barátja, egy rizs-exportőr. Pénzt Egon megint nem kapott az apjától és az export-üzletet is nagyon alaposan tanulta, maga emelgetvén a rizses zsákokat. A következő stáció Páris volt, ahol végre szakított a testi munkával. Egy hatalmas áruház irodájába került és teljes buzgalommal másolta az apró számlákat. Ezzel azután be volt fejezve üzleti neve-

tutio in integrum keresztülvitelének még a formáját se tudják elképzelni azok, akik hangoztatják. Igen kevés megfontolás kell az ellenzék részén, hogy további békés működésre adjon módot, amely alatt remélhetőleg egészen elvész a szüksége az olyan *guillotin-szakasznak*, aminő ma a Ház elé került.

Uj rend a vidéki városok életében

— Mit tartalmaz az új törvény. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 19.

Lukács László, a belügyminisztérium vezetésével megbízott magyar királyi miniszterelnök a képviselőház mai ülésén nyújtotta be a városok fejlesztéséről szóló törvényjavaslatot, amelyet a javaslat indokolása nyomán az alábbiakban ismertetünk:

Városaink viszonyait az 1886. évi XXI. és XXII. törvényekkel több mint huszonöt év előtt szabályozta a törvényhozás. A városi élet igényeit és feltételeit ez a negyedszázad az általánost messze felülmúló arányokban fejlesztette ki s a magyar városok is olyan lendületet vettek ezalatt, hogy sok tekintetben szűkké és feszélyezővé váltak rájuk nézve a huszonöt év előtt alkotott törvényes keretek. Ez a tény nem kerülte el sem a szakkörök, sem a kormány figyelmét s teljesen átment a köztudatba egy *szerves városi törvény* megalkotásának szüksége.

A törvényjavaslat egyfelől meg akarja valósítani azt, ami a városok érdekében már ma megvalósítható; másfelől a fejlődés vágyától áthatott városokat meg akarja szabadítani az egykor szükséges korlátok szánt rendszabályoktól, amelyek a tapasztalat szerint ma már csak akadályozzák őket haladásukban. Annak megvilágítására, hogy egy város-fejlesztési törvénynek ma mi lehet a feladata, rá kell mutatnunk mindenekelőtt arra, hogy a városok adósság terhe már 1910-ben megközelítte a 400 milliót, de e terheket a városok hitelműveleteikkel az állam közreműködése nélkül is képesek elviselni, mert közjogi helyzetük folyamánként a hitelképességük fokozott. Az államnak tehát nem ezzel, ha

nem a városi jövedelmek fokozásának kérdésével kell foglalkoznia.

A törvényjavaslat tehát a városok fejlesztésére szánt nyolc millióig emelkedő államsegély felosztásáról is részletesen rendelkezik. Érintetlenül hagyja az egyes városokban már a múltban az első két millióból juttatott hányadokat, melyeket azok költségvetésükben és háztartási berendezésükben már lekötöttek, azonban az 1911. évben rendelkezésre bocsátott harmadik, valamint az 1912. évi negyedik millió korona segélyt az eddigtilt eltérő alapon, nevezetesen a városok reászorultságának, fejlettségi fokának, fejlődésképeségének és állami szempontból való jelentőségének alapján osztja fel. A nyolc millióból különben 4 millió elsősorban a városok rendőrségeinek fejlesztésére tartassék fenn, 3,851.000 korona a városok között évenként kiosztassék, 149.000 korona pedig a belügyminiszter rendelkezésére maradjon.

A törvényjavaslat az államsegélyt a városok érdekében kivételes biztosítékokkal veszik körül. Az egyszer már megadott államsegélynek megvonását és összegében való minden megváltoztatását a törvényhozásnak tartják fenn; utalványozását a rendezett tanácsú városokra nézve is a legteljesebb közigazgatási bírói védelem alá helyezik; gondoskodik végül arról is, hogy a városok háztartása akkor se jöjjön zavarba, ha a város az államsegélyt — állami költségvetési, vagy külön felhatalmazási törvény hiányában — egyelőre nélkülözni kénytelen.

A javaslat arról gondoskodik, hogy a rendkívüli helyzetbe jutott város a részére intézményesen biztosított évi segélyen túl is részesíthető legyen az állam rendkívüli támogatásában.

A városi háztartás szabadabb mozgása érdekében a fontos könnyítéseket tartalmaz a törvényjavaslat.

A városokra fontos létkérdés, hogy a városi és magántulajdon cserelorgalmát a mindenkori konjunkturák kihasználására alkalmas üzleti gyorsasággal bonyolíthassák le. Ezt a gyorsaságot az előirt alakszerűségek teljesen kizárják. A legkedvezőbb számítás mellett is két-három hónap szükséges, amíg az e szakasz összes rendelkezéseinek megfelelő határozat létrejön; a tapasztalat azonban arról győz meg, hogy e határozatok jogerőre emelkedéséig még sokkal több idő, olykor egész esz-

tendő telik el. Bizonyos tehát, hogy a kérdéses alakszerűségek eltörlése a városfejlődés szempontjából kívánatos. Eltörlik tehát azt a rendelkezést, amely szerint ma városi köztulajdonra vonatkozó határozatokat csak harmadizben napirendre tűzés esetén lehet a bizottsági tagok két harmadának jelenléte nélkül elintézni.

A törvényjavaslat egyrészt kijelöli azokat az erőforrásokat, amelyek a közintézmények fenntartására igénybeveendők s másfelől a belügyminiszter személyében kijelöli azt a központi szervet, amely a feltétlen létszükségletet alkotó közegészségügyi közintézmények irányítására hivatott s a város ilyen intézmények folyamatos létesítésére és tervszerű fejlesztésére kötelezheti. Az anyagi erőforrások tekintetében tervbevett rendezésnek az az előnye, hogy a közintézmények létesítésével nem a város általános pótdóerejét terheli, hanem a lakosságnak azt a részét, amely az illető közintézményt igénybeveszi. Terheli pedig az igénybevétel arányában s tekintet nélkül arra, vajon az illető városnak adófizetője-e, vagy csak átmenetileg lakója. A szolgáltatás és ellenszolgáltatás igazságos elve érvényesül tehát itt a legteljesebben. A belügyminiszternek adott ez a felhatalmazás azonban bizonyos korlátok közt mozog. E korlátok egyike abban áll, hogy a miniszter csak azoknak a közintézményeknek létesítését rendelheti el, amelyek feltétlenül szükségletei a helyes felfogott városi létnek, azokét tehát, amelyek a tágabb s modern értelemben vett városi közegészségügyre bármilyen befolyást gyakorolhatnak. A légkör tisztántartását (városszabályozás közegészségi vonatkozásaiban), a talajnak fertőzéstől való mentesítését (csatornázás, személfuvarozás és egyéb köztisztasági intézmények; utcalocsolás, utcasöpítés, burkolás, illemhelyek, nyilvános szemétfogók), a táplálkozás higiénéjét (vizvezeték, vágóhid, vásártér és csarnok, tejszövetkezet stb.) célzó intézményekre kell tehát itt első helyen gondolni, nem pedig ama kényelmi és fényűzési intézményekre, amelyek létesítését már megnyugvással lehet ez időközben fejlettebbé vált város fejlettebb igényű közönségére bízni. És köteles a miniszter a helyes sorrendet, a város anyagi erejét és a fokozatosság elvét is figyelembe venni. A további korlátok aztán a miniszteri felelősség általános elvéből folynak.

lése, hazament, beállott az apja mellé borkereskedőnek.

Othon nem változott semmi, amíg oda volt. A Smoller-gyerekek, akik mind jelentékenyen fiatalabbak voltak Egonnál, részben még mindig meztelán szaladgáltak. A legnagyobb leányt, Klárát azonban már nem találta otthon. Közben férjhez ment egy mérnökhöz, az elvitte Man dzsuriába, ahol vasutat épít. Ezt az eseményt elfelejtette megírni fiának az öreg Smoller. Egon azonban minden izgalom nélkül tudomásul vette. A többiek ritkán látták napközben; nagyon lefoglalta az üzlet. Néha nagy kedve lett volna végighancurozni velük az utcán. Az üzlet azonban bizonyos komolyságot követelt meg. Ugy elégitette ki tehát játékos kedvét, hogy megmutatta a munkásoknak, hogy gyan.kell egy nehéz, teli boroshordót ügyesen felgurítani a kocsiira. Győzte a versenyt mindnyájukkal: a londoni rizses zsákok alaposan kifejlesztették az izmaikat. A tekintéye ezért korlátlan volt az egész telepen és maga is úgy gondolta, hogy ez az, amire méltán büszke lehet. Emiatt érte azonban egyetlen megszégyenítése is. Egy nagy vacsorára volt hivatalos az apjával együtt. A vacsorát a kerület képviselője adta, aki jórészt a gazdag és befolyásos Smollernek köszönhette a mandátumát. Személyesen jött el meghívni őket, el kellett menni, nem volt kifogás. Az asztalfőn egy kipuderezett dáma ült, a képviselőné, a hosszú asztal mellett tömördek feketeruhás ur. Egont a képviselő egyik leánya mellé ültették. Rosszul érezte magát, a ruha szorította, a kemény ingmell törte; egyetlen vigasztalása volt a kitűnő vacsora. Soha sem evett még ilyen jót. Szomszédja, a jól ne-

velt képviselő leány, aki a kerület pénzügyi viszonyai felől kitűnően volt tájékoztatva, sikertelenül próbált valami beszélgetésbe kezdeni vele. Egon hallgatott és evett, a leány is hallgatott tehát, de növekvő figyelemmel nézte a fiu hatalmas, félelmes, vörös kezét. A vacsora végén őszinte bámulattal mondotta:

— Az étvágya és a keze határozottan impozáns.

— Ugye? — moudotta Egon felvillanó szemekkel és büszkén forgatta meg monumentális öklét. — Tudja, — tette hozzá magyarázóan — ez a boros hordóktól és a rizses zsákoktól van.

A leány felugrott a helyéről és nevetve elszaladt. Egon sötéten bámult utána. Eddig se volt valami jó véleménye a finom kisasszonyokról és most végleg megállapította, hogy nem érdemes tördölni velük.

Az öreg Smoller nem evett olyan buzgón a vacsora alatt, mint a fia, a pezsgőt azonban annál szorgalmasabban fogyasztotta. Jó kedve volt.

— Meg kellene már házasodnod — mondotta a fiának, mikor hazafelé mentek. — Minél korábban, annál jobb.

— Majd meggondolom — felelte komoran Egon.

Többet nem beszéltek erről a témáról. Szépen, egyformán mult az idő. Egon gurította a boroshordókat, német, angol és francia leveleket írt a külföldi üzletfeleknek, dolgozott reggeltől estig. Este azonban elment otthonról mindennap és gyakran csak késő éjjel jött haza, sokszor meg csak reggel, mikor már a dolog kezdődött, de rendszeren, kialudva, kipihenve. Senki se kérdezte, hol járt.

Huszonhat éves elmúlt, mikor az apja újra a házasságról beszélt vele. Üzleti könyveket mutatott neki, értékpapirokat, takarékpénztári számlákat. Egon tudta, hogy az üzlet rendben van, de soha nem álmolta, hogy ekkora vagyonuk: milliókról volt szó.

— Most láttál mindent — fejezte be Smoller az előadást — tudhatod, hogy tiéd lehet a legszebb, a legfinomabb leány. Ne várj tovább, látod, én már öreg ember vagyok és unokákat akarok.

Egon titokzatosan mosolygott. Éjjel megint nem volt otthon, másnap reggel azonban furcsa társasággal állított be. Egy kicsi, totyogó gyereket vezetett kézen fogva, mögötte egy bekötött fejű, csaknem parasztos, de csinos fiatal asszony húzódott meg, karján egy kövér pólyásbabával. Az öreg Smoller az udvaron várt. Egon odavezette hozzá a társaságot.

— Ezek az unokáid — mondotta az apjának. — A nagyobbik fiu, a kicsi leány.

Smoller dadogott:

— Jó, jó, ez nem olyan nagy baj, ettől még megházasodhatsz.

— Már megtettem — felelte Egon — azon a napon, mikor nagykoru lettem. Ez itt a feleségem, ismerheted is: az apja kocsis volt nálunk.

A kisebb Smoller-gyerekek már ott voltak és hangos diadalkiáltással magukkal cipelték a fiut. Az öreg Smoller megcsipte a kicsi leány arcát még, dörmögve, de már, — néhány perc alatt — mindenbe belétörődve. Csak ennyit mondott:

— Kár, hogy a másik is nem leány. Nem lehet birni ezekkel a fiakkal.

A törvényjavaslat a városi közigazgatási tisztviselők (ide értve mindig a segéd- és kezelőszemélyzetet is) illetményeinek és nyugellátásának rendezését is tartalmazza.

A rendezés alapjául az állami és a vármegyei tisztviselők fizetés- (és nyugdíj) rendszere van majdnem változatlanul átvéve, mint olyan minimuma a fizetés- és lakbérnek, amelynél kevesebbet egyetlen város sem állapíthat meg a maga tisztviselői részére.

A törvényhatósági joggal felruházott városok tisztviselői ez alapon az állami tisztviselőkre érvényes VI. — XI., a rendezett tanácsú városok tisztviselői pedig a VII. — XI., illetőleg a VIII. — XI. fizetési osztályokba soroztatnak.

A városi fizetési rendszert aztán a városi és vármegyei, illetőleg állami szolgálat között levő, valamint az egyes városok között fennálló jelentős különbségek következtében kiegészíti az a rendelkezés, hogy a városok tisztviselőik javadalmazását az e törvényben minimumként meghatározottnál kedvezőbben is megállapíthatják.

Az illetményrendezés a törvényhatósági joggal felruházott városokra számbavehető új terhet nem hárít, mert ezek a városok általában véve már eddig is méltó módon gondoskodtak tisztviselőik javadalmazásáról.

Hézagpótló rendelkezése a törvényjavaslatnak az is, hogy a városok jövőben az 1883. I. törvényükben tulmenő elméleti képesítést is megállapíthatnak azokra az állásokra nézve, amelyeknek ellátása a város érdekében különös szakképzettség kikötését teszi szükségessé. A törvényjavaslat a városi közigazgatás egy sokat vitatott kérdéséről: a tisztviselők által folytatható magángyakorlatról és mellékfoglalkozásokról intézkedik. A törvényjavaslat erre vonatkozó rendelkezése lehetővé teszi, hogy a magánmunkálodáshoz városonkint fűződhető igazi helyi érdekek is kielégítést nyerhessenek. A törvényjavaslat ugyanis módot nyújt a kérdésnek minden konkrét esetben való elbírálására, még pedig akként, hogy annak eldöntését az önkormányzati testületek belátására bizza, amelyeknek módjukban áll saját helyi érdekeik mérlegelésével határozni. Eljárásuk a dolog természetéhez képest a hatósági és magánfelelősség révén a felsőbb hatóság ellenőrzése alatt áll. Kivételt csak az orvosi magángyakorlatra nézve kellett tenni, mert e tekintetben az 1908. XXXVIII. törvényük már teljesen korszerű rendelkezést tartalmaz.

A törvényjavaslat végül utasítja a belügyminisztert, hogy e törvény életbeléptetésétől számított két éven belül a városok szervezetéről, közigazgatásáról és háztartásáról, ugyszintén a városi rendőrségek országos rendezéséről törvényjavaslatot terjesszen elő.

Biharmegye és Tisza István. Nagyváradról jelentik: Biharvármegye törvényhatósága ma délelőtt 9 órakor tartotta rendes közgyűlését. A közgyűlésen Miskolczy Ferenc főispán elnökölt. Miskolczy Ferenc a közgyűlés megnyitásával kapcsolatban megemlékezett arról a merényletről, amelyet a képviselőházban Tisza István gróf ellen elkövettek. Nem kívánok ennek a borzasztó merényletnek és ennek a szörnyettnek részletezésébe bocsátkozni, mert nem óhajtom Biharvármegye közgyűlési termét beszennyezni azzal, hogy Kovács Gyula tettét részletezzem. Hiszen azt a megvetést, azt az undort, amit mi érezünk, kifejezni a magyar nyelv úgy sem tudja. Konstatálni kívánom, hogy az a golyó, melyet Tisza István ellen irányítottak, közel járt valamennyiünk szívéhez. A főispán végül felhívja a törvényhatósági bizottságot, hogy forduljon el ettől a szörnyesülettől és ennek az embernek a rémtettétől és forduljon a Mindenhatóhoz hálaírával, hogy Tisza Istvánt, ezt a gondviselészerű államférfiut, a

magyar nemzet hű fiát megtartotta és indítványozta, hogy üdvözlőjek táviratilag abból az alkalomból, hogy az ellene intézett orgyilkos merénylettől megszabadult. A főispán indítványát egyhangulag elfogadták.

A szuronyos parlament.

— A Ház két ülése. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 19.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, melyen az új ülészakban szükségessé vált választások egyrészt elvégezték. Az ülésekről kirekesztett képviselőket ma sem bocsájtották be a Házba és ennek következtében nem jelentek meg az ülésen, a ki nem zárt ellenzéki képviselők sem. Az ülés végén Lukács László miniszterelnök egy szakaszos törvényjavaslatot terjesztett elő az ülésekről kizárt képviselőkkel szemben követendő eljárás megállapítása céljából.

Az országház előtt.

A mai ülés előtt ugyanolyan intézkedéseket tettek az ülés nyugalmának biztosítására, mint tegnap. A katonaság megszállotta az országháza egész környékét.

Az ellenzéki képviselők ma is az Országház-kávéházban gyülekeztek és innen vonultak az országháza felé, *Justh Gyula* vezetése alatt; se *Apponyi Albert* gróf, se *Károlyi Mihály* gróf nem volt ma közöttük.

Mikor a katonai kordon elé értek, előállott egy rendőrfelügyelő, kezében egy iv papirossal és így szólt:

— Parancsom van, hogy azokat az urakat, akik ezen a listán vannak, be ne bocsássam.

— Semmi közöm a listához, — válaszolt *Szencsényi György* néppárti képviselő. — Ez mentelmi jogomnak a megsértése! Törvényhozói kötelességem teljesítésében akadályoznak meg!

— Mitéle lista ez? — kérdezte *Hock János*.

— Ki állította össze?

— A képviselőház elnöke, — válaszolt a rendőrfelügyelő.

— Hiszen az nem józan ember, — folytatta *Hock*, — ahogy álmodik, minden reggel a szerint állítja össze a listáját. Bolond ember, nem rendes az elméje. Maguk is tudják ezt, hiszen mindenki tudja!

— Tiltakozom a föltartóztatás ellen, — szólt most *Justh Gyula* — törvényes uton fogok ellene orvoslást szerezni!

— Majd eljön az ideje mindennek, — mondták többen. — Majd visszaadjuk a kölcsönt!

— Mi szolidárisak vagyunk azokkal, a kiket jogtalanul, törvény ellenére kitiltottak, — szólt *Szentiványi Árpád*. — Nem kérünk abból a kegyelemből, hogy mi bemehetünk!

Az ellenzéki képviselők erre mind visszafordultak és az Akadémia-utcába mentek: mintegy negyven-ötven főnyi közönség kísérte őket eljenezve, két képviselő, *Lovász Márton* és *Muzsa Gyula* a villamos megállóhelyhez ment. Ide utánuk szaladt egy fiatal rendőrgyakornok és rájuk kiáltott:

— Önök kizártak! Önöknek nincs joguk itt várakozni se!

Köpfelügyelő intésére azután a gyakornok megengedte, hogy a két képviselő a legközelebbi villamos kocsit megvárhassa. — Az uton aztán a csendőrök szuronyrohammal kergették szét azokat a gyerekeket, akik a képviselőket követték és folyton zajongtak. Egy szuronyrohamnál *Salgó Dezső* hírlapíró kabátját kihasították.

A délelőtti ülés.

A Ház mai ülésén is *Tisza István* gróf elnökölt. Mindenekelőtt fölolvastatta az országgyűlés új ülészakát egybehívó királyi kéziratot. A fölolvastás után néhány munkapárti képviselő fölkiáltott:

— Éljen a király!

Ezután nyomban hozzáálltak az alelnökök választásához. *Beöthy Pált* és *Jankovics Bélát* egyhanguan újra megválasztották alelnökké, mind-egyikük 200—200 szavazatot kapott.

Ezután a háznagy és a jegyzők választására került a sor. Háznagygyá újra megválasztották *Angyal Józsefet*, jegyzökké pedig *Szász Károlyt*, *Szinyey-Merse Félixet*, *Vermes Zoltánt*, *Szojka*

Kálmánt, *Mihályi Pétert*, *Rudnyánszky Györgyöt*, *Nyegre Lászlót*, *Draskovich János grófot*, *Beszkid Antalt*, *Lovász Mártont*, *Hammersberg Lászlót* és *Zlinszky Istvánt*.

A választás eredményének kihirdetése után *Lukács László* miniszterelnök törvényjavaslatot terjesztett elő a városok fejlesztéséről, a vármegyei alkalmazottak illetményeinek rendezéséről és az 1848. évi IV. törvények értelmezéséről és kiegészítéséről.

— Ez az utolsó javaslat, mondotta a miniszterelnök, magában foglalja azokat az intézkedéseket, amelyek alkalmazandók azon képviselőkkel szemben, akik engedetlennek mutatkoznak a Ház határozataival szemben. Az utóbbi napok eseményei a szó szoros értelmében kötelességévé tették a kormánynak, hogy ily törvényjavaslatot terjesztszen a Ház elé, de miután e javaslat rendkívüli intézkedéseket tartalmaz, nem tartanám lojális dolognak, hogy most tárgyalassék le, amikor az ellenzék nem vesz részt a Ház tanácskozásaiban. Javasolom, hogy most csak a bizottság intézze el a javaslatot, a plenum pedig az ősszel foglalkozzék vele.

A miniszterelnök ezután újra heterjesztette a mult ülészak végén visszavont javaslatokat. *Beöthy László* kereskedelmi miniszter törvényjavaslatot terjesztett elő az ogulin-knini vasut építéséről. *Serényi Béla* gróf pedig a vízjogi törvény módosításáról és *Hazai Samu* miniszter az idej ujoncjavaslatról.

A délutáni ülés.

Negyed négy óra tájban egész sereg ellenzéki képviselő ült az „Országház”-kávéház terraszán levő nagy asztal mellett. Az asztalfőn *Apponyi Albert* ült, délelőtt még úgy volt, hogy *Apponyi* két napig távol tartja magát a mozgalomtól, délután azonban már megjelent. Egymásután érkeznek *Justh Gyula*, *Holló Lajos*, *Hederváry Lehel* és a többi képviselők, nagyban tárgyalták a délelőtti eseményeket, sok szó esett *Lukácsnak* ismeretes javaslatáról is.

Háromnegyed négy órakor ötven ellenzéki képviselő megindult a parlament felé. Elöl ment *Justh*, *Hock* és *Apponyi*. A parlament előtt *Gersits* felügyelő elmondja a szokott mondókáját:

— Rendeletem van, hogy azokat a képviselő urakat, akiknek neve rajta van a névjegyzéken, ne bocsássam be a Házba.

Hangos méltatlankodással hallgatják végig a képviselők, majd *Justh* szólal meg:

— Tiltakozom ez ellen a házszabály ellenes törvénytelen intézkedés ellen, de megnyugtató az a tudat, hogy győz az igazság és akkor az erőszak nem fog megtorlatlanul maradni.

Az ellenzék zúgolódik, *Förster Aurél* nem tudja magát türtöztetni és kitör:

— Bolondokháza! Tisza bolond, minek teljesítik a parancsát?

Apponyi Albert odalépett a felügyelő elé és ezeket mondotta:

— Nem vagyok a munkapárttagja és így nem érzem magamat feljogosítva arra, hogy a munkapárt tanácskozásán részt vegyek.

Miután az ellenzéki képviselők így elvégezték mai teendőjüket, szépen eltávoztak. A parlament környéke a képviselők eltávozása előtt kissé mozgalmas volt, de azután lassanként megtisztult.

A délutáni ülésen is *Tisza István* elnökölt. Az ülés megnyitása után bejelenti, hogy a június 5-ikén hozott határozat alapján kivezetett képviselők közül *Barabás Béla*, *Csuha István*, *Károlyi Mihály*, *Gaal Sándor*, *Holló Lajos*, *Preszly Elemér*, *Rákosi Viktor* és *Zlinszky István* képviselőkre vonatkozólag a kizárás hatálya a mai nappal megszűnt és az illető képviselők a holnapi ülésen részt vehetnek.

Ezután megejtették a bizottságok megválasztását. Összesen 167 szavazatot adtak le. Ezután kilenc osztályba sorozták a képviselőket és az összeférhetetlenségi bizottság tagjai letették az esküt.

Etnök felhívta a bizottságokat, hogy alakuljanak meg és javasolta, hogy holnap a Ház ne

arison ülést, hanem *pénteken legyen a legközebbi ülés*, amelyen a további teendőket fogják megbeszélni.

Holnap délelőtt 10 órakor az egyes bizottságok, 11 órakor pedig az osztályok alakulnak meg és 80 képviselő neve közül kisorsolják az összeférhetetlenségi zsűrit.

A pénzügyi bizottság pénteken délután és szombaton délelőtt ülést tart és ekkor fogja tárgyalni az ujonc-javaslatot.

A főrendiház tanácskozása.

Ma délelőtt tizenegy órakor a főrendiház is ülést tartott, Jósika Samu báró elnöklésével. Az országgyűlés új ülésszakát megnyitó királyi kézirat fölolvastása után megválasztották a főrendiház jegyzőjévé Almássy Imre, Csekonics Sándor, Degenfeld-Schomburg Pál, Széchenyi Bertalan, Széchenyi Viktor, Vigyázó Ferenc és Zichy Rafael grófokat és Hertelendy Ferencet, háznagygyá pedig Rudnyánszky József bárót, a bizottságok megalakítása után az ülés véget ért.

Elnökválasztás az Egyesült Államokban.

— A republikánus párt Taft és Roosevelt ellen. — Nagy botrányok. —

Távirati tudósítás.

Chikagó, június 19

Még csak jövő év februárjában választják meg az amerikai Egyesült Államokban a köztársaság új elnökét, de már is nagy harcok dühnek. Az Egyesült Államok legnagyobb pártja, a republikánus párt áll szembe a demokrata párttal. A republikánus (köztársasági) párt most ejtette meg a jelölést és se a mostani elnököt, Taftot, se Rooseveltet nem kandidálta, hanem egy harmadik mellett foglalt állást. A köztársasági párt előbb elnököt választott s ez is rengeteg izgalommal járt. A választás a chikagói Colosseumban folyt le.

Root szenátor, Taft jelöltje ötszázhuszonnyolc szavazattal ideiglenes elnök lett, ellenjelöltje, Govern Miksa ötszázöt szavazatot kapott. A többi harminc szavazat Lafallettere esett, akit nem is jelöltek. Ez a szavazás volt Roosevelt első veresége.

A szavazás eredményét a karzaton üvöltözéssel, sipolással és jutyúlással fogadták. Az elnökség intett, hogy a zenekar játszon, de játékát tulharogta a rettenetes lármá. A teremben Rooseveltnek negyven hívet letartóztatták. Rooseveltnek kaliforniai és penszilvániai hívei csatadalra zendítettek rá, amely tökéletesen ugyanolyan, amilyen a vad indiánoké szokott lenni és szövege ez volt:

— *Üssétek őket, verjétek őket, nyúzzátok őket, faljátok föl őket elevenen!*

Roosevelt szállójából telefonon intézte a küzdelmet és folytonosan újabb parancsokat osztogatott. Most szabad ég alatt akart tüntetést rendezni, de Taft el van tőkélve, hogy Roosevelt embereit nem engedi szóhoz jutni.

A konvent megválasztott ideiglenes elnöke Root szenátor több órás beszédet mondott, amelyben részletesen ismertette Taft-párti álláspontját. A beszédet Roosevelt hívei ismételtén lármás közbekiáltásokkal zavarták.

Éjjel jelentik: A republikánus konvent folytatta a tanácskozását és szavazott a felett, hogy ki legyen a párt elnökjelöltje a választáson: Roosevelt-e, vagy Taft. A szavazatok összeszámolása holnap reggelig fog tartani és nem is lehet sejteni, hogy melyik párt kerül ki egy-két szavazattal győztesnek. — Hír szerint a republikánusok attól tartanak, hogy az elnökválasztáson a két egyforma erős jelölt között szétforgácsolódik a párt ereje és végül még demokrata kerekedhetnek felül. Ép ezért arról tárgyalnak, hogy sem Taftot, sem Rooseveltet nem fogják jelölni, hanem a végleges megállapodásnál a két párt egy közös jelöltben állapodik meg. Hughes államügyész emlegetik a vetélkedő nagyságok helyébe lépő közös elnökjelöltek között.

Elveszti a mandátumát az engedetlen képviselő.

(Szigoru törvényjavaslat.)

Saját tudóstónk telefonjelentése.

Budapest, június 19.

A kormány ma egész sereg törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé s ezzel kapcsolatosan a Ház Tisza István gróf javaslatára azt is elhatározta, hogy *mától kezdve délután is tart ülést*, hogy a nagy munkaanyaggyal így mielőbb végezhesen.

A ma beterjesztett javaslatok közt volt egy, amely előreláthatóan erősen meglepi és megdöbbeníti majd az ellenzéket. Ezt a javaslatot Lukács László miniszterelnök nyújtotta be, tartalmát alább ismertetjük, a magja egyébként az, hogy azokat a képviselőket, akik a Ház határozatainak nem engedelmessé válnak, jövőre külön eljárás alá fogják vonni s szükség esetén a mandátumuktól is megfosztják őket. A javaslat így szól:

(A javaslat.)

Az 1848: IV. törvénycikk 10. és 14. szakaszából következik, hogy az országgyűlés mindegyik házában elnöke jogosítva van annak a határozatnak, amellyel az országgyűlés egyik Háza valamely tagját az ülésekből időlegesen kizárja, szükség esetében rendőri vagy katonai karhatalom alkalmazásával is foganatot szerezni, továbbá, hogy jogosítva van a Háznak oly tagját, aki az idézett törvényszakaszok és a házszabályok értelmében tett valamely elnöki rendelkezésnek a tanácskozás eseményét és rendjét megghusító módon tartósan ellenszegül, a Házból, ha rögtöni intézkedés szüksége forog fönn, rendőri vagy katonai karhatalom alkalmazásával is eltávolíttatni. Ha az országgyűlés képviselőházának határozatával az ülésekből időlegesen kizárt képviselő a képviselőház ülésében megjelenik és azt az elnök felszólítására azonnal el nem hagyja, a képviselőház az ügyet vita nélkül, egyszerű szavazással azon képviselőházi bizottság elé utasíthatja, amely az 1876: XXXIX. törvénycikknek az 1890: XV. törvénycikk 176. szakaszával helyettesített 5. szakasza esetében a képviselőház házszabályai értelmében eljárni hivatva van. Ez a bizottság huszonnégy óra alatt határoz és az engedetlen megállapításának esetében az illető képviselő megbízását *ítéletileg megszüntetnek nyilváníttja*. Aki képviselői megbízását ily módon elvesztette, az ugyanabban az országgyűlési időszakban országgyűlési képviselővé nem választható és rá nézve az 1876: XXXIX. törvénycikk 8. szakaszának rendelkezései is kiterjednek. A jelen törvény kihirdetésének napján lép életbe.

(Lukács nyilatkozata.)

A képviselőház ülése után a munkapárt a miniszterelnöki teremben értekezletet tartott, melyen Lukács László miniszterelnök ismertette a fönnebb közölt törvényjavaslatot.

Előadta, hogy *senki sem akarja a mai rendőri intézkedés föntartását*, de a képviselőház tanácskozási rendjéről és szabadságáról gondoskodni kell. Az elvadult parlamenti viszonyok közt szankciót kell keresni arra az esetre, ha valamely képviselő a képviselőházból való kizárás semmibevevéssel az országgyűlés intézménye iránt tiszteletlenséget mutat. Ezt célozza a ma beadott törvényjavaslat, melyet azonban egyelőre tárgyalatni nem akar, hanem csak később, ha szükségessége fölforgog.

— A parlament rendjének és tekintélyének érdekében — mondotta — *módot kell keresni arra, hogy a házszabályok idevágó, ugyszólván csak teoretikus intézkedésének érvény szerzetésék*. Erre a célra szolgát az 1848. IV. t. c. szabatosabb értelmezése és az annak idején hozott 1876: XXXIX. t. c. analogiájának alkalmazása. 1876-ban ugyanis Doda Traján a román nemzetiségi párt egyik vezére, vonako-

dott a Karánsebesen nyert mandátumát bemutatni és ezzel a tiszteletlenséggel megsértette nemcsak a képviselőházat, hanem magát a kerületet is, mely őt az országházba küldte. Hogy tehát Dodát kényszerítsék megbízólevelének bemutatására, törvényt hoztak, amely kimondja, hogy aki mandátumát be nem nyújtja, elveszti azt. Akkor a törvényhozás indokoltnak találta, hogy az enlített módon az ellenszegülést is súlyos büntetéssel sújtja, mennyivel inkább meg van indokolva a szigoru intézkedések szükségessége a legutóbb előfordult esetekben, amikor egész sorozata történt a képviselők részéről tanusított renitenciának; nemcsak az elnök intézkedésének szegültek ellen, hanem magát a képviselőház ismert határozatát is figyelmen kívül hagyták. Az a körülmény, hogy a kormány mostani időpontot megfelelőnek tartotta ugyan a törvényjavaslat benyújtására, de a tárgyalását nem jelezte sürgősnek és maga indítványozta annak elhalasztását, ugy magyarázandó, hogy a kormány csak a végső szükségben akar hozzányulni ehhez a veszedelmes feqyverhez, a keserü tapasztalatok ellenére, amelyeket a legutóbbi parlamenti események során szerzett. Nem akarja a parlamenti rend és törvényhozás méltóságának ezt a legerősebb biztosítékát most törvényerőre emelni, amikor az ellenzéket saját hibáján és saját akaratán kívül fekvő okok tarthatatlan helyzetbe juttatták és távol tartják a parlamenttől. Ezért tehát inkább elhalasztja a javaslat tárgyalását oly időre, amikor a tervezett parlamenti önvédelmi rendszabályok evidens szüksége és kényszerüsege annak tárgyalását szükségessé teszik.

Az értekezlet egyhangulag helyeselte a miniszterelnök álláspontját, bár voltak hangok, amelyek a javaslatnak haladéktalanul való tárgyalását és megszavazását kívánták, azonban ezek is belenyugodtak abba az érvelésbe, hogy szükség esetén az őszi időszak elején, ha az ellenzék folytatja a renitenciát a ma beterjesztett törvényjavaslatot pár napon belül törvényerőre lehet emelni.

(A hatás az ellenzéken.)

Az ellenzéki képviselők közt, akik ma is a Pannóniában gyűltek össze közös ebédre, nagy meglepetést és izgalmat keltett az egyszakaszos javaslat.

Apponyi Albert gróf, akinek a javaslatot fölolvasták, ugy nyilatkozott, hogy *hihetetlen neki*, hogy a kormány komolyan gondoljon erre a lépésre.

Justh Gyula egyenesen örültségnek minősítette a tervet.

Az első megdöbbenés után aztán a képviselők azzal vigasztalták magukat, hogy a kormány csak ijesztésül nyújtotta be a javaslatot. Bizakodnak abban is, hogy a munkapártban is lesznek, akik a javaslatot elutasítják.

Az ellenzéki pártok különben is elhatározták, hogy deklarációban teszik közzé azt az elhatározásukat, mely szerint nem fogadják el a képviselőházi jegyzői és bizottsági tagsági választásokat és ezt az elhatározásukat az elnökséggel, amellyel érintkezni nem akarnak, nem is közlik.

Szűllő Géza munkapárti követ a javaslat ellen nyilatkozott.

SPORT.

+ A budapesti Torna Klub Aradon. Élénk érdeklődés kíséri az AAK. vasárnapi mérkőzését a Budapesti Torna Klubbal, mely egyik legnagyobb szenzációja a tavaszi labdarugó szezonnak. Vasárnap a bajnoki mérkőzések sora lezárulván, az AAK. igyekezett Arad város sport közönségének oly attrakcióról gondoskodni, mely méltán lekötö érdeklődését. A BTK. a football legrégebben ülő egyesület, mely a bajnokságot 4 éven keresztül megnyerte, az utóbbi időben kiválások folytán valamivel gyengébb lett ugyan, de azért még mindig egyik legerősebb csapata a budapesti I. oszt. bajnokságnak, hiszen ősszel a FTK-t, tavasszal pedig egymásután a MAK-ot, III. ker. TE-t és a Ferencvárost legyőző MTK-t is megverte. Az AAK. erős csapatokkal szemben mutatja meg igazi formáját s így élvezetes küzdelemre van kilátás.

Törvényjavaslat

a vármegyei tisztviselőkről.

(Fizetésrendezés.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 19.

A belügyminisztérium vezetésével megbízott Lukács László miniszterelnök ma terjedelmes indokolással ellátott törvényjavaslatot terjesztett a Ház elé, amelynek célja a vármegyei alkalmazottak anyagi helyzetének újabb szabályozása. A törvényjavaslat, amelynek teljes címe: „Törvényjavaslat a vármegyei alkalmazottak illetményeinek szabályozásáról szóló 1904. X. t. c. módosításáról”, három részre oszlik és összesen 42 §-ból áll.

Az első rész a szervezeti rendelkezéseket foglalja magában és arról intézkedik, hogy a hosszabb idő óta szolgáló tisztviselők magasabb fizetési osztályba léphessenek elő. Az első osztály aljegyzői állásokat — a VIII. fizetési osztályban való meghagyás mellett — másodfőjegyzői állásokká szervezi át a törvényjavaslat és így ezentúl az aljegyzők csak két osztályba soroztatnak. Ezek a másod főjegyzők, hogyha 12 évig szolgáltak a VIII. fizetési osztályban, a VII. ikbe lépnek elő. Viszont a másodosztály aljegyzők hat évi szolgálat után a X. fizetési osztályból a IX. ba lépnek. A vármegyei és árvaszéki alügyészek a IX. fizetési osztályban eltöltött nyolc évi szolgálat után a VIII. fizetési osztályba lépnek elő. Ugyanígy kedvezményeket biztosít a javaslat a tiszt főorvosoknak, árvaszéki ülnököknek, a főlevéltárosoknak, a főszolgabíráknak és szolgabíráknak. Az árvaszéki elnök helyettesítésével megbízott árvaszéki ülnök bizonyos körülmények között külön működési pótlékot kap. Minden vármegyében az egyik irodatiszti állást irodaigazgatói állássá kell átszervezni.

A második rész szerint a nagymegyék: Arad, Baranya, Bácsbodrog, Békés, Bihar, Hunyad, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Krassó-Szörény, Maramaros, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kis-Kun, Pozsony, Somogy, Szabolcs, Szatmár, Temes, Torontál, Trencsén, Vas, Zala és Zemplénvármegyék alispánjai 1912. január 1-től kezdődőleg 2000 korona évi szolgálati pótlékban részesülnek. A többi alispánok, — a kismegyéké — ép úgy mint a vármegye másik három főhivatalnokai és a főszolgabírák, továbbá az aljegyzők különböző szolgálati év után szintén szolgálati pótlékot kapnak, melynek összege 2000 és 200 korona között változik. Öt, illetve négy évi további szolgálat után ezek a tisztviselők egy második, illetve harmadik működési pótlékot kapnak, amelynek összege szintén 200 koronától 2000 koronáig emelkedik. A vármegyei és járási orvosok 24 évi szolgálat után 400 korona pótlékot kapnak. Ezek a pótlékok a nyugdíjösszeg megállapításánál beszámítandók.

A harmadik részben vegyes rendelkezések vannak, amelyek a pótlék megadásának feltételeit szabják meg. Ha valamelyik tisztviselő, aki pótlékot élvez, magasabb fizetési osztályba lép elő, akkor a pótlék összegét betudják a fizetési differenciába. A jövőben a vármegye csak különös méltánylást érdemlő esetekben és csak egyes tisztviselőknak adhat pótlékot a belügyminiszter engedélyével, de ezt a pótlékot nem tudják be a nyugdíjba. Ez csak akkor történhetik, ha a vármegye gondoskodik a pótlékkal járó rendkívüli kiadás fedezéséről, de a fedezetre nem használhatók fel a vármegye olyan alapjai és jövedelmei, amelyeknek a rendeltetésük meg van határozva, szintugy az árvapénztár jövedelme és tartalékalapja. A várnagy állásokat megüresedés esetén meg kell szüntetni. A törvény a kihirdetés napján lép hatályba és az illetmények 1912. január 1-től kezdve illetik meg a tisztviselőket.

E törvény által meghatározott előléptetések és fizetési pótlékok kiutalványozási költsége a belügyminiszter büdzsáját terheli. A költségek a

folyó évben, amint azt a törvényjavaslat indoklása elmondja 971390 koronát tesznek ki. Ezek a költségek néhány éven keresztül szaporodni fognak, de maximálisan 1.100.000 koronából fedezhetők.

Az indokolás még kiemeli, hogy a törvényjavaslat készítésénél az érdekelt körök kívánságait lelkiismeretesen mérlegelték és a lehetőséghez képest teljesítették.

Hazahozzák Lészay Ottót.

(Feljelentés a megszökött vezérigazgató ellen. — Elkészült a Benoid-gyár mérlege.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 19.

Az aradi kir. törvényszék, mint cégbíróság a napokban intézett felszólítást a Benoid Gyári Részvénytársasághoz, hogy közgyűlését minél előbb tartsa meg. A részvénytársaság igazgatósága azért késett a közgyűlést összehívni, mert a mérleg összeállításával és a zárszámadások elkészítésével nem készültek el. A törvényszék felszólítására sürgősen befejezték ezek összeállítását és június 29-ére egybehívják a Benoid részvényeseit minden valószínűség szerint a vállalat felszámolását kimondó közgyűlésre.

A vállalat felügyelő-bizottsága hónapok óta tartó munkával átvizsgálta a bonyolódott könyvelést, az egész országra kiterjedő munkálatok elszámolásait és ezek ismeretében most végleg összeállították a Benoid-gyár 1911. üzletének mérlegét és a múlt év december 31-ig terjedő zárszámadásokat. Eddig az időpontig a vállalatot pontosan kimutatott 545,000 korona veszteség érte. Ez a veszteség azonban a vállalat ez évi vajadásának ideje alatt június elejéig még mintegy százezer koronával emelkedett, úgy, hogy a Magyar Benoid Gyári Részvénytársaság a múlt év decemberében 800,000 koronára emelt alaptőkéjéből összesen 650,000 koronát veszített el.

A nagy hiányoknak okát a felügyelő-bizottság is abban állapította meg, amit a Benoid két rendkívüli közgyűlésén az igazgatóság már tudomására hozott a részvényeseknek. A veszteséget ugyanis a volt vezérigazgatónak, Lészay Ottónak könnyelműsége idézte elő egyrészt azzal, hogy a Benoid vállalkozásai csaknem kivétel nélkül veszteséggel végződtek, másrészt a folyó kiadások fedezésére rendkívül súlyos kölcsönökkel terhelte meg a vállalatot. A Benoid részvénytársaság az ország különböző helyein gázberendezéseket, vízvezetékeket és csatornázásokat építkezését, légfűtő berendezések szerelését vállalta el, az ilyen munkáknál szokásos, több évre terjedő elszámolás mellett és csak most, amikor a felügyelő-bizottság a végelszámolásokat végrehajtotta, derült ki, hogy az elvállalt és szerződésbe foglalt egységarak mellett a Benoid jelentékeny összegeket veszt mind ezen vállalkozásoknál.

A jelentés szerint a veszteségek második csoportja a súlyos feltételű kölcsönökből származik. Lészay vállalkozásai nem állottak arányban a Benoid vagyoni erejével és így a volt vezérigazgató kénytelen volt üzleti tőke hiányában bármilyen súlyos feltételek mellett is kölcsönöket szerezni, hogy fenn ne akadjon. Nagyobb részt ezek az okai az alaptőke legnagyobb részét felemészítő veszteségeknek, de hozzájárultak a veszteség növeléséhez azok a malverzációk is, amelyeket a felügyelő-bizottság a könyvek és számadások beható vizsgálata során megállapított. A Benoid üzleti könyveiben — így állapította meg a felügyelő-bizottság — feltűnően sok a stornózás, annyira, hogy egyetlen hónap alatt több a tévesen bevezetett és ezért stornózott tétel a könyvekben, mint más vállalatoknál egész esztendő alatt. Fel-tűnt a könyvek átvizsgálásánál az is, hogy a gyár

raktárába érkezett felszerelések és berendezések csak hónapokkal később kerültek elkönyvelésre, míg a vagyoni állományában nyomban a raktárba vétel után kimutatták ezeket az értékeket és így a részvénytársaság vagyoni állományát ténylegesnél tetemesen nagyobbra tüntették fel. Ezzel a könyvelési eljárással tudta a volt vezérigazgató elérni azt, hogy az 1910. évről nyereséget kimutató mérleget terjesztett a gyanútlan igazgatóság és felügyelő bizottság elé.

A Benoid-gyári vállalat szorult pénzügyi helyzetének tudatában kisebb budapesti pénzintézetek a minden áron kölcsönt kereső volt vezérigazgatónak horribilis kamatra adtak pénzt. Így például a Budapesti Disconto Banknál Lészay Ottó 60.000 koronás kölcsönt szerzett nyolc százalékos kamattal, két százalékos leszámitolási és két százalékos folyósítási díj mellett, összesen tehát tizenkét százalékkal és a Benoid mindamellett, hogy kisebb részletekben csak körülbelül 25—30.000 koronát kapott meg a Disconto Banktól, kénytelen volt a teljes összeg után a súlyos kamatokat fizetni. Hasonló helyzetbe került a vállalat a Budapesti Kereskedők Leszámitoló Szövetkezeténél, ahol Lészay 30.000 koronás kölcsönt kötött le még az előbbinél is súlyosabb feltételek mellett.

Kiderült az is, hogy az elvállalt munkákat felületesen, hozzá nem értő módon végezték. Többek közt az aradi Weitzer-féle waggongyár fűtésberendezését építette be a Benoid, de a használatba vételnél a berendezés oly rossznak bizonyult, hogy a waggongyár a Benoid költségére és veszélyére részben kijavíttatta, részben újjáépítette az egész fűtőrendszert. Súlyos kamatvesztések érték a vállalatot a székesfehérvári vízvezeték építésénél is, mert Lészay eltűnése és a bekövetkezett krízis miatt nem is tudtak hozzáfogni az elvállalt munkához és kénytelenek voltak a letétbe helyezett kötvények után két százalékos bánatpénz címén fizetni Székesfehérvár városának.

A felügyelő-bizottság tapasztalatait tudomására hozta az igazgatóságnak és részletesen rámutatott azokra a visszaélésekre, amelyek több oldalról mutatkoztak. Az igazgatóság legutóbb abban állapodott meg, hogy a bűnügyi eljárás folyamatba tételel megbizsa a részvénytársaság ügyészét. Mandl Vilmos dr. az aradi kir. ügyészségnél hűtlen kezelés miatt meg is tette már a feljelentést Lészay Ottó, a Benoid volt vezérigazgatója ellen. Feljelentésében kérte az ügyvéd, hogy az Amerikában tartózkodó Lészayt hozzák haza és vonják felelősségre. Az igazgatóság budapesti ügyvédei pedig az említett pénzintézetekkel szemben teszik meg a szükséges lépéseket.

Ez a kép tárul a június 29-én tartandó közgyűlésen a részvényesek elé, akik a reménytelen helyzetben már a maguk érdekében sem tehetnek egyebet, minthogy előmozdíják a felszámolást, támogatják az igazgatóságnak máris nagy vagyoni áldozatokat hozó tagjait a vállalat békés felszámolására irányuló törekvésükben. Ha a felszámolást gyorsan sikerül lebonyolítani és a Benoid telkét, valamint a Lészay által felhalmozott és tultömött raktárnak háromszáznegyvenezer koronáért beszerzett anyagát sikerül megfelelően értékesíteni, abban az esetben az igazgatóság reméli, hogy a részvényeseknek részvényük után bizonyos hányad, összesen 150—200,000 korona még meg is térül.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetési osztály	— 151
Nyomda	— 151

Budapest közgyűlése a kormány mellett.

— Izzalmas viták. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 19.

Óriási érdeklődés mellett tartotta meg Budapest székesfőváros ma délután közgyűlését, amelyen foglalkozott az utóbbi időben előfordult parlamenti eseményekkel is. Három indítványt terjesztettek a közgyűlés elé. Az egyik indítvány benyújtója Havas Rezső volt, ki indítványában az *obstrukciót a legélesebben elítéli, a kormány eljárását helyesli* és bizik abban, hogy a kormánynak sikerülni fog az a törekvése, hogy a parlamenti békét helyreállítja és az országgyűlést munkaképesé tegye.

A másik indítványt Tompa Antal nyújtotta be, aki bizalmatlanságát fejezte ki a kormány és a képviselőházban elkövetett brutális erőszakkal szemben. A harmadik indítvány beterjesztője Vázsonyi Vilmos volt, aki szintúgy, mint a többiek, hosszabb beszéd keretében indokolta meg indítványát. Beszédében többek között elítélte az obstrukciót, de kijelentette, hogy ezért neki nem lehet inkonzekvenenciát szemére vetni, amit azzal a közkeletű Bismarki mondással indokol, hogy senkinek sem kötelessége következetesnek lenni, mert csak az ökök eszik mindig szénát.

— Ezóta minden politikus, — mondta Vázsonyi — aki azt akarja igazolni, hogy nem ökök, nem következetes. — Az obstrukcióról eszébe jut Jerichó kürtje, amely tudott ugyan épületeket lerombolni, de azzal építeni még csak meg sem kíséreltek. Azután a szocialisták ellen fordult és egyetlen reparációnak az *általános választójog* behozatalát tartja. Indítványt terjeszt be, amelyben fájdalommal látja a közgyűlés a parlamenti anarchia megtorlására alkalmazott erőszak elfajulását, a közgyűlés az egyik véglettel sem azonosítja magát, hanem a kiegyenlítés legfőbb eszközét abban találja, hogy az általános, egyenlő titkos választójogot rövidesen megvalósítva a viszályok által széttépett jelenlegi parlamentet új népképviseléssel váltja fel.

A közgyűlésen izgalmas viták voltak és a hangulat tüzes volt. Csak késő este szavaztak az indítványok felett. Először Tompa Antal indítványa felett szavaztak és azt 214 szavazattal 46 ellen elvetették, míg a Havas-féle indítványt 156 szavazattal 76 ellen *elfogadták*. Így Vázsonyi közvetítő indítványa felett nem szavaztak.

VÁROS ÉS MEGYE.

A vegyvizsgáló állomás. A város hosszabb idő óta foglalkozik azzal a tervvel, hogy Aradon vegyvizsgáló állomást létesít. A múlt év novemberében fölrátot is intéztek a belügyminiszterhez, hogy adjon államsegélyt és nyilvánossági jogot az aradi városi vegyvizsgáló állomásnak; egyúttal pedig a földmívelésügyi miniszterhez is felírtak, hogy támogassa a város kérését kedvező szakvélemény adásával. A földmívelési minisztérium akkor közölte is Araddal, hogy felülvizsgálja a vegyvizsgáló állomás berendezési terveit és azután eljár az államsegély ügyében, de a belügyminiszter máig sem utalta ki az állami támogatást. Most pedig Szántó Ákos és Rónai Béla fővárosi mérnökök azzal a kérelemmel fordultak Varjassy Lajos polgármesterhez, hogy adjon a város nekik engedélyt vegyvizsgáló állomás létesítésére. A két mérnök kizárólagossági jogot, évi 3000 korona anyagi támogatást, ingyen városi helyiséget és a városi cím és címer használatát kéri, ennek ellenében hajlandók az állomást saját költségükön berendezni a város kívánságait figyelembe véve és a város, a tisztifőorvos, a rendőrség részére minden vizsgálatot

ingyen végeznek. A kérelmet véleménymondás céljából kiadják a tisztifőorvos hivatalnak, egyúttal azonban a város megsürgeti a miniszteriumoknál a városi vegyvizsgáló állomás ügyét is.

Az aradi adókéivető-bizottság 1912. évi június hó 21-ik napjának (pénteken) d. e. fél 10 órakor a pénzügyigazgatóság Andrassy-tér felé néző földszinti helyiségében a következő III. oszt. kereseti adó alá eső adókötelesek javaslatát tárgyalja: Rőfös- és rövidáru kereskedők, ruhakereskedők, szatócok, szeméthordó vállalkozók, szállodások és vendéglősök, szülésznők, sósorszeszkészítők, sószállítók, szénakereskedők, szabók, szobrász, szobafestők, sütőmesterek, szíjgyártók, tejcsarnok, terménykereskedők, tojáskereskedők, telepnelküli gépkereskedők, tégláégetők, temetkezési vállalatok, trágyagyár tul., tűzfakereskedők, téglagyárosok.

Gróf és grófnő válópöre.

— Harc 16,000 koronáért. —

Távirati tudósítás.

Budapest, június 19.

A magyar királyi Kuria e hó 13-án kelt ítéletével érdekes, ötesztendőös pört döntött el, amivel egyúttal egy régi arisztokrata botránykrónikának aktái zárultak le.

Néhány esztendővel ezelőtt Demblin Henrik gróf marquis de Ville ellen felesége megindította a válópört. Ezt a válókeresetet hatalmas botrányok előzték meg. A válókeresetre a férj azzal felelt, hogy a külön vagyonkiadása miatt polgári pert indított a felesége ellen 25.000 korona erejéig. Ezt a pert a férj elvesztette.

Ekkor, 1905. évben megegyezés jött létre a házastársak között, még pedig a következő feltételekkel: Az asszony a férj ellen indított válókeresetét visszavonja és beleegyezik abba, hogy a férj indítson ellene *hűtlen elhagyás* címén válópert. A marquise Rónai dr. közjegyzőnél 16.700 koronát helyezett letétbe, azzal az utasítással, hogy ez az összeg a házasságbontó ítélet után a grófnak kiadassék. Ezt azért teszi az előrelátó grófné, hogy s válópert siettesse.

Megindult a válóper és a törvényszék fel is bontotta Demblin gróf házasságát, minthogy azonban ez a felbontás 1907. év előtt történt, az ítélet hivatalból felsőbb helyben hagyást igényelt. A királyi tábla helyben is hagyta az ítéletet, de még mielőtt a Kuria helyben hagyhatta volna, az a sajnálatos esemény következett be, hogy a grófné gyermekágyban, egy operáció következtében, Bécsben meghalt.

A szerencsétlen asszonynak egy gyönyörű, most már huszesztendőös leánya volt, kinek Plathy György fővárosi ügyvéd a gyámja. Az ügyvéd intervenciójára Rónai dr. kir. közjegyző a letéteményezett 16.700 korona kiadását megtagadta. A gróf azonban saját gyermekétől sajnálta a pénzt és minden áron hozzá akarva jutni az összeghez, 1905. esztendőben rendes keresetet indított a 16.700 korona kiadására iránt.

Az első- és másodfoku bíróság a következő indokolással utasította el a perlekedő gróft: Minthogy a letét kiutalása ahhoz a feltételhez volt kötve, hogy a házasság felbontassék, csakis ennek a feltételnek bekövetkeztével indokolható az összeg kiadása. Mivel ez nem történt meg, a letét nem adható ki.

A Kuria, mint harmadfoku bíróság, nem így vélekedett és mind a két bíróság ítéletét megváltoztatta és a keresetnek helyt adott. A következő indokolással adatta ki a grófi felperesnek a vitás 16.700 koronát: A felek intenciója nyilván az volt, hogy a férj a házasság felbontására mindent elkövessen. Ezt pedig a férj meg is tette és így a feltétel be nem következését az asszony halála idézte elő. Egyúttal kimondta a Kuria azt a nagyfontosságú határozatot, hogy az ilyenféle megállapodás ellen a turpis causa tisztességtelenség, erkölestelenség kifogása nem állhat meg.

Aki a biztosításért gyilkolt

— Váratlan beismerés. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécs, június 19.

Az uugarish-hradischi törvényszéki tárgyalásnak ma szenzációja van. Tudvalevő, hogy eddig az elsőrendű vádlott Toman csak annyit mondott, hogy sejtette a gyilkosságot, de abban aktív részt nem vett. A másik két vádlott Zeppe és Zelezni elkeseredetten tagadtak és ártatlanságukat bizonyították. Ma azután váratlanul Toman *beismerő vallomást* tett. Elmondotta, hogy ő követte el a gyilkosságot, elbeszélte a gyilkosság részleteit és bevallotta, hogy csak Zelezny volt beavatva a tervbe, míg Zeppe nem tudott az egészről semmit.

Ma délelőtt Zeleznyt hallgatták ki, amidőn Kucsera doktor Toman védője az elnökhöz lépett és néhány szót sugott a fülébe. Az elnök, kit a védő szavai láthatólag megleptek, felfüggesztette Zelezny kihallgatását és bevezetette Tomant a terembe.

Elnök (Tomanhoz): Azt hallok, hogy mondani akar valamit. Beszéljen nyíltan és könnyítse meg a lelkét.

Toman előbb a nyilvánosság kizárását kéri, majd mikor az elnök ezt megtagadja, így folytatja:

— Mindenek előtt kérem, hogy Zeppet bocsássák szabadon. Ő az egészről nem tud semmit és teljesen ártatlan. (Nagy mozgás.)

Elnök: Magyarazza meg a szavait.

Toman: Most nehezemre esnék, majd holnap megteszem.

Az elnök és az esküdtek nógatják Tomant, hogy azonnal adja elő a mondanivalóját, de ő sirva ragaszkodik ahhoz, hogy csak holnap fog vallani.

Ezután Zelezny kihallgatását folytatták. Zelezny ismét tagadja, hogy bármit is tudt volna a gyilkosságról. Közben Toman újra bevezeteti magát a terembe és kijelenti, hogy most mindent el fog mondani. Heves zokogásba tör ki, majd remegő hangon a következőket mondja:

— *Beismerek mindent. Bűnös vagyok. Én öltem meg Schüllert, hogy a biztosítási pénzt fölvehessem.* (Nagy mozgás és zaj.)

— Miért követte el tettét?

— A körülmények kényszerítették rá. Schüllerrel Bécsből Rohatetzbe utaztam és onnan az állomásra gyalog mentünk az erdőbe. Ott leültünk egy padra, hogy kipihenjük magunkat. Én Schüller háta mögé kerültem és revolveremmel hátulról fejbőlöttem. (Nagy mozgás.)

Elnök: És azután?

— Azután vadászkésemmel összevagdaltam az arcát. Először hátulról a nyakába szurtam a kést, azután az arcát vagdaltam felismerhetlenné.

A véres tett után megmostam kezeimet és Rohatetzbe tértem vissza. Zeppe nem tudott az egész dologról semmit, egyáltalában nem volt beavatva, de Zelezny igen. Zeleznynek kellett volna a gyilkosság után feleségemtől a biztosítási kötvényeket elhozni és a biztosítási összeget felvenni.

Az ügyész: Egyedül volt a tett színhelyén?

— Egészen egyedül. A gyilkosságban senki sem segédkezett nekem. A gyilkosság után levelet irtam Zeleznynek és közöltem vele, hogy a terv sikerült.

Toman kihallgatása után az ügyész Zeppe Lajos ellen visszavonta a vádat, a törvényszék elene az eljárást azonnal megszüntette. Zeppe mélyen meghajolt és szó nélkül elhagyta a termet. Ezután Zeleznyt vezetik be, az elnök felszólítja, hogy tegyen tödelmes vallomást és könnyítsen a lelkén.

Zelezny: Tekintetes törvényszék semmit sem vallhatok be, nem vagyok bűnös és ha Toman százszor vallja is, még akkor sem vagyok bűnös. Zeleznyt és Tomant szembesítik, de Zelezny tovább tagad.

Zelezny kihallgatását befejezték, holnap a harmadrendű vádlottat Blaha Józsefet hallgatják ki, aki azért került a vádlottak padjára, mert a gyilkosság után néhány napig magánál rejtegette a vádlottat.

Merénylő könyvelő kisasszony.

— Revolverlövés a hűtlen postatisztre. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 19.

Ma délután félnégy órakor revolverlövés hangjára riadtak fel munkájukból a szabadkai központi postahivatal tisztviselői. Egyik kollégájuk: Horvátzki Fábrián, ki a hosszukás, két részre osztó terem második felének első rácsos nyílása előtt dolgozott a Postatakarékpénztár, Be- és kifizetés című osztályban, vérző fővel borul az asztalára és halántékából a rovasokra osztott ivekre csorog a vér. A rács előtt egy karesu, magas, elegáns világos-rózsaszínű ruhába öltözött, szép, fiatal leány viaskodott egy szakállas emberrel, ki ugyanebben az osztályban akart pénzt földadni. A leány revolvert tartott a jobb kezében és mindenáron a halántékához akarta illeszteni, hogy elsűthesse, de a szakállas nem engedte. A kisasszony rálőtt a postatisztre, aztán önmagával akart végezni, de ebben már megakadályozták. A lármára elősietett hivatalszobájából a postafőnök és kicsavarta a leány kezéből a revolvert, majd intézkedett, hogy az egyik tisztviselő nyomban a mentőkért telefonáljon, egy másik pedig rendőrt siessen. A rendőr csakhamar előkerült és a merénylő kisasszonyt, ki kétségbeesésében a haját lépdeste, bekísérte a rendőrségre.

Pár perc múlva megérkeztek a mentők is, de rájuk csak annyiban volt szükség, hogy kimosassák és bekötözzék a megsebesített postatiszt fejét. Horvátzki Fábrián, mire ez megtörtént, anyyira magához tért, hogy fölkel a székről és orvoshoz hajtatott. A golyó bal homlokán érte Horvátzkit, de a koponyacsontot nem törte át, hanem megakadt és lecsuszott a bal halántékra. Kivenni onnan nem nagy munkába került.

A merénylő leány: *Biró Mariska* 20 éves könyvelő Róth Ármin divatkereskedésében. Ragyogó szépség; hasonló nem sok akad Szabadkán.

A rendőrségen azt vallotta, hogy Horvátzki Fábriánnal az ősszel ismerkedett meg. Szerelmüket gyakori apró összekoccanások tarkították, de a harag nem tartott köztük sokáig és a leány közeledésére szépen kibékültek. Három héttel ezelőtt újra összeveszték, *Biró Mariska* újból kibékülni akart, ez azonban nem sikerült. Horvátzki visszautasítása már egymagában is nagyon elkészerítette, de még jobban felbőszítette, a vallomásában mondja, hogy a postatiszt barátai ismétellen sértő megjegyzéseket tettek rá az utcán. Miután ez ezelőtt nem történt meg, jogosan hibette, hogy volt szerelmese szekiroztatja a barátaival. Egy héttel ezelőtt elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Két nappal ezelőtt megírta a bucsulevelét az anyjának: özv. *Biró Endrénének* a sopronmegyei Nagylőzs községbe. Ma délután, mielőtt végzetes szándékát megvalósította volna, elhatározta, hogy még egy kísérletet tesz — kibékülni a szerelmesével. Horvátzkit fölkereste a hivatalában és kérte, tekintsen el attól, ami köztük történt és szeresse továbbra is. A postatiszt azonban visszautasította a közeledését és amint mondotta, durva szavakkal távozásra szólította föl. Ez olyan indulatba s izgalomba hozta, hogy ridiküljéből előrántotta hétmilliméteres forgó pisztolyát és 50—60 centiméternyiről rálőtt a postatisztre. A többire nem emlékszik. A szerencsétlen leányt letartóztatták.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Az agyonütött ügyész. *Budapestről* jelentik: A büntető törvényszéken ma délben hirdették ki az ítéletet *Gerstenberger* Emil építőmester és társai bűnyegében. *Etter* Dezső királyi ügyész halálos balesetért vonták őket kérdőre. A Városház-utcai házat ugyanis *Gerstenberger* építette s az ő, valamint a vádlottársai gon-

datlanságából történt, hogy az épülő ház negyedik emeletéről egy deszka *Etter* ügyész fejére zuhant s megölte a boldogtalan embert. A törvényszék *Gerstenberger* Emil gondatlanságából okozott emberölésért 3600 korona pénzbüntetésre, *Reisner* Antal főpallért öt hónapi fogházra s 160 korona pénzbüntetésre, *Dolucki* Sámuel előmunkást négy hónapi fogházra s 80 korona pénzbüntetésre s *Gregács* Tamás és *Adamik* György munkásokat egyenkint három hónapi fogházra ítélte. Megállapította a törvényszék az özvegy kárigényét s az elítélt vádlottak erre vonatkozó egyetemleges felelősségét. *Deák* István és *Kakas* István vádlottakat fölmentettek.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* **Modern Szinpad.** A Központi-szálloda kerthelyisége ma este is egészen megtelt közönséggel, amely elragadtatással tapsolt a kitünő előadásnak. A rendkívül változatos műsor minden száma megerdemelt nagy sikert aratott. Mindjárt az első szám, *Kelemen* Etus ügyes táncra nagyon tetszett a közönségnek. *Solti Rózsi* négy kedves kuplét énekeit szép siker mellett. *Radó* Sándor pompás kupléi estéről-estére jobban tetszenek a közönségnek. *Ligeti* Mariskának, a *Trokaderó* tancművésznőjének énekek kísért graciózus tancát zajos tapsviharral fogadták. Ugyiszintén nagy sikert aratott *Herbert* Jakson gyönyörű angol táncra. *Daisy Heart* amerikai énekesnő kellemes hangon, élvezetesen adott elő több szép angol énekszámot. *Virág* Jenő, a fővárosi közönség kedvelt komikus nagyszerű műsorával egészen meghódította már a közönséget. *Max* Peltini komikus, az *Apolló* Theater dédelgetett kedvence, utolérhetetlen szellemességgel német kupléival, nagyszerű táncával estéről-estére nagyobb sikert arat. A negytagú angol táncsoport boszorkányos ügyességű produkeciókat mutatnak be esténként. *H. Várady* Elza, a kitünő kabaré-díva, amint a szinpadra lép, már uralja a helyzetet. Ritka népszerűségét legjobban igazolja, hogy minden este kéri a tavaly Aradon előadott kitünő kupléinak előadását is. Erdeme szerint méltányolja a közönség a nagylehetségű *Hetényi* Heidelberg Albert karmester közreműködését is. A kitünő számok csak néhány napig maradnak műsoron.

* **Csehov, Az orvos felesége** kapható *Juhász és Társa* könyv-, zenemű- és papír-üzletében Arad.

* **Az idegen** a címe annak s szenzációs mozidramának, amelyet külföldön nagy sikerrel mutattak be. Magyarországon először az *Apolló*-színház tűzi műsorra a képet. 175

* **Az artista esküje** — utoljára. Három napon keresztül a lehető legnagyobb siker mellett mutatta be az *Apolló* színház „Az artista esküje” t. A megnyilatkozott szokatlan nagy érdeklődésre való tekintettel a kiváló artistadráma még csütörtökön is műsoron marad s így alkalmat nyílik azoknak megnézni a képet, akik eddig elmulasztották azt. A közönség köréből újabb és újabb elismerést kap a színház igazgatósága a hatalmas kép megszerzéséért s valósággal elragadtatással beszélnek az emberek az artista esküjéről, amelynél kiválóbb és szebb képet nagyon keveset láthatott bárki. A film technikai részéről csodákat lehetne beszélni, oly tökéletes s annyira meglepő. Az utolsó előadásokra felhívjuk a közönség figyelmét. 175

* **Az áldozat.** (Társadalmi dráma a betörők világából.) Az *Uránia* színház most olyan slágerképhez jutott, melynek csodájára fog jarni az egész város. Ma már a bemutató előadásokon is szorongásig megtelt a nézőtér, úgy, hogy sokan távozni voltak kénytelenek, de a szerdán váltott jegyeket érvényesítették csütörtökre. Amerikában a betörők világában kezdődik a dráma és *Itália* napsugaras egét borítja be sötét, komor felhőkkel az iszonyatos tragédia. Egy szerencsétlen megtévedt leány szeretőjét betöréses lopásért két évi börtönre ítélik. A leány *Olaszországba* szökik, ahol irtozatos nyomorba jut. Nem akarja bűnös szerelemmel keresni a kenyerét és az öngyilkosságot választja. Mikor alétlan támoanyag a hidon, felkelti a figyelmét egy előkelő urnak, aki aztán megmenti, házához veszi. Előbb társalkodónői minőségben tartózkodik a házban, később meleg vonzalom fejlődik ki közte és a ház ura között és ez feleségül veszi. *James* a betörő a fogházból kiszabadulva folytatja gázságait és így elkerül egy tengeri fürdőbe, ahol összetalálkozik régi kedvesével. Szükségesnek tartjuk megjegyezni, hogy a szenzációs kép nem gyermekeknek való.

Letartóztatott gavallérok.

(A Tarján-fiuk végzete. — Csalárd bukással vádolt bérlők)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Temesvár, június 19.

Aradon is jól ismert két gavallért tartóztatott le ma a budapesti rendőrség és Temesvárra szállították őket. Nagy szerepet játszott Temesvár és a délvidek társadalmi és gazdasági életében a most letartóztatott két *Tarján* fiu, Géza és József. Előkelő gavallér életmódot folytatott, nagy vagyon urai voltak és mindenütt szívesen fogadták az előzékeny modoru, elegáns két fiatal embert. A hatalmas bukoveci uradalmat bérlelték, a mely *Serényi* János gróf tulajdona és amely birtok igen szépen jövedelmezett.

A *Tarján* fiuknak azonban minden pénz kevés volt és költséges passziójuk rövid néhány év alatt felemészttette a vagyont, amit örökölték és a gazdaság körül is bajok, fizetési zavarok támadtak. Két év előtt kénytelenek voltak a bukoveci uradalomtól megválni. Vagyonuk roncsaiból a vas megyei Füteleken bérlelték nagy uradalmat és végképen elkerültek a Délvidekről.

A vas megyei birtokot hitelre szerezték meg, már nagy megterhelésekkel kezdték az üzletet és rövidesen ott is bajok támadtak a fizetés körül. Hitelüket mindenfelé tulontul igénybevétték, az összes pénzlörásokat kimerítették és a két *Tarján* testvér, akik öt év alatt körülbelül két millió koronát herdtáltak el, a tönk szelére jutottak. A hullámok összezsaptak felettük, pénzüket, hitelüket nem volt és a folyó év elején a bíróság az egykor vagyonos, független gavallér urak ellen megnyitotta a csődöt.

Ekkor tűnt csak ki a maga teljes egészében, hogy milyen könnyelműen gazdálkodtak a *Tarján* fiuk. Rengeteg embert károsítottak meg, milliókra menő adósságokat jelentettek be a hitelezők egész légiója, magánemberek, cégek, pénzügyezetek, ezeket és ezeket hiteleztek a bizalmat gerjesztő fiatalembereknek.

A csődeljárás során derült ki, hogy mennyi adósságot tudtak csinálni. A vagyonmérleg szerint a bejelentett követelésekből kitűnik, hogy az ingatlant terhelő, valamint a személyes adósságok *katesznek több mint két millió koronát.* Erre az egyedüli fedezet a vas megyei birtok, amely ingatlanért a szentgotthárdi takarékpénztár egymaga 1.300.000 koronát fizetett. Ez az ingatlan el lett adva egy millió koronáért. A budapesti Magyar Parceliázó Bank vette meg a birtokot és az ebből befolyt vételár, valamint a temesvári bérlet eladásából fennmaradt és letétben kezelt 200.000 korona képezi az egyedüli fedezetet a közel harmadtét millió korona tartozással szemben.

Szóval több mint egy millió korona tartozás maradt fedezetlenül és ezt a hatalmas összeget vesziük el majd a hitelezők.

Minden csődügyben hivatalból indul meg egyszersmind a büntető eljárás is és ennek folytán a hatóság azt tapasztalta, hogy *Tarján*ék több hitelezőnek a többiek rovására kielégítési alapot adott és ezzel számos hitelezőt meg nem engedett uton előnyben részesített. Amikor már fizetése képtelenek voltak és amikor hatvan—hetven hitelező már foglalt és végrehajtott náluk, akkor eladták a birtokot, a fundus instruktust és ezzel elvonták a kielégítési alapot. Mindez a csalárd bukás büntetének kritériumait állapítja meg. A vizsgálatot vezető büntetőhatóság ennek folytán kiadta a két *Tarján* testvér ellen az előzetes letartóztatást elrendelő végzést.

A vizsgálat serényen folyt, a vizsgálóbíró meghozta végzését, de foganatosítani azt nem lehetett, mert *Tarján*ékat sehol sem találták. A hatóságok már hónapok óta keresték őket, de tartózkodási helyüket nem sikerült megtudni. Állítólag elfogatási parancsot is adtak ki ellenük és értesítették az ország számos rendőrhatalóságát. *Ma reggelre kiderült, hogy Tarjánék Budapesten tartózkodtak* és a fővárosi államrendőrség kinyomozta lakásukat. Beidézték őket az államrendőrségre, ahol az a váratlan meglepetés érte őket, hogy *kihirdették előttük a letartóztatást.* Mindez ma reggel történt és még a mai nap folyamán a két testvért elszállították Temesvárra a kir. törvényszéki fogházba.

HIREK.

Huszonygy éves báró
és 30 éves grófkisasszony.

— Szerelmi dráma két halottal. —

Távirati tudósítás.

Bécs, június 19.

A fővárosi lapok megírták, hogy azon a vonaton, amely a múlt éjjel Bädenből Bécsbe érkezett, halva találtak a harminc esztendőes Alberti Alisz grófkisasszonyt és haldokolva a huszonygy éves Kőrthy László bárót. Megállapították, hogy a fiatalember revolverrel agyonlőtte a leányt, azután magára sütötte a fegyvert. Az ifju, akit a wieden kórházba szállítottak, ma ott meghalt.

Kőrthy László báró, aki tegnap Bécs közelében a gyorsvonaton öngyilkos lett, Kőrthy Lajos bárónak, Barcs- és Zólyom megyék főispánjának fia. Anyja Zichy grófnő volt, aki kevéssel ennek a fiának születése után meghalt. A fiatalember nagybátyjának, Kőrthy István báró komárommegyei főispánnak családjában nevelkedett. Kőrthy László két év óta a pozsonyi jogakadémián tanult. A múlt hétfőn a jogakadémián sikeres vizsgát tett. Hozzájártozói tudták, hogy viszonya volt Alberti a'Enneaux grófkisasszonnyal s nem látták szívesen szerelmeskedésüket, mert a leány jóval idősebb. Az Alberti grófi család, amely azelőtt Pozsonyban lakott. Bécsbe költözött át. Albertiné grófné Lónyay Elemér grófnak testvére és az Alberti grófi pár pozsonyi tartózkodása alatt gyakran érintkezett a Lónyay grófi párral. Az Alberti grófi családnak Bécsbe való átköltözése után Kőrthy László báró gyakran utazott Bécsbe és a mikor Pozsonyban volt, majdnem naponként levelet kapott a grófkisasszonytól. László báró hétfőn a vizsgálat után késő éjjelig mulatott és lakásadóncja, aki azt hitte, hogy megint Bécsben volt, e miatt szemrehányást tett neki, de László báró tiltakozott ez ellen a föltevés ellen. Tegnap délután még Pozsonyban volt s estefelé podgyász nélkül elutazott Bécsbe.

A szerelmes pár valószínűleg Bädenben szállt föl a vonatra. Pfaffstättenben beszállt az ellenőr és megnézte a jegyüket. Ezután a pár lehuzta a függőnyt és bezárta a kocsit ajtaját. A véres tetet valószínűleg kevéssel a bécsi déli pályaudvarba való befutás előtt követhették el. A náluk talált levelekből kitűnik, hogy a véres tragédiát közösen határozták el. Szerencsétlen szerelme volt szó, melynek nem volt reménye az egvesülésre. A levelek súlyos lelki bánatról szólnak.

— Időjárás. Az országos meteorológiai intézet jelentése: Tulnyomóan száraz idő várható további hőemelkedéssel. Sürgönyprognózis: A hőmérséklet délben 18-7 Celsius.

— Az idej ujonctörvény. Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén Hazai Samu honvédelmi miniszter beterjesztette az 1912-ik évre kiállítandó ujoncok megajánlásáról szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat már a véderőreformban fölemelt ujonclétszám alapján állapítja meg az 1912-ik évre eső jálékot. E szerint a közös hadsereg számára 57.997 főnyi, a honvédség számára 17.500 főnyi ujoncot fog Magyarország ebben az évben kiállítani. A sorozás idejét a javaslat szerint ez évre kivételesen rendelet útján állapítja meg a kormány. A javaslat maga a megszavazás után a véderőreformmal egyidejűen lép életbe.

— Eljegyzés. Imrik Péter dr. királyi ítélőtáblai tanácselnök és neje szül. G. Ugróczy Bella leányát Margitot eljegyezte Marcinfalvai Benda Gyula magyar királyi honvédszázados Nagyváradon.

— „A lutheránusok szégyene.“ A politikai eseményekkel az utóbbi időben folyó izgatás következtében kénytelenek foglalkozni olyan tényezők is, akik nem hivatottak beleszólni a politikába. Legutóbb például az egyházi köröket is foglalkoztatják a parlamenti izgalmak. A lutheránus egyházakat az birta szólásra, hogy Kovácsy Kálmán lutheránus pap tudvalévöleg megátkozta a képviselőházban a Tisza családot. A „Dunántúli Protestáns Lap“, amelynek szerkesztője Kiss József esperes, személyes ambíció, hatalmi vágy címen arról ír, hogy ma minden a közpályán működő ember gyanúsításoknak van kitéve. Aztán így folytatja:

Igy jutottunk oda, hogy még egy Tisza István gróf is érzi a szükségét annak, hogy férfiasan rámutatva eddigi elveire, magatartására, eljárására, kijelentse, hogy „ezek a száraz tények felmentenek az alól, hogy az ellen a nevetséges vád ellen védekezem, mintha engem személyes ambíció, vagy hatalmi vágy alacsony ösztöne vezetne.“ Olyan rosszul esik nekem elgondolni, mondja a cikkíró esperes, hogy mily sokan valószínűleg képtelenek megérteni, telfogni, hogy az ellenfelek iránt érzett gyűlölet nélkül is lehet, sőt így kell szolgálni a közügyet.

A másik ujság az „Evangelikus Lap.“ Ez a Tisza elleni merénylettel foglalkozik és Kovácsy Kálmánt, a lutheránus Cicesbeiszert támadja. A kegyelmes asszony nyugodt lehet. Az átok nem fogott. Az Ur leküldte az ő angyalát, hogy a merénylő golyóját az ő kedves szolgálójától eltávolítsa. Tisza Istvánt az Ur megmentette és mi protestánsok forró hálát adunk ezért neki. A reformátusok egyik napilapban, amely Kovácsyt református papnak nevezte, protestáltak az ellen, hogy Kovácsy református pap. A szégyen tehát a lutheránusoké. (Ezt egy lutheránus lap írja!) Ugy értesülünk különben, hogy a bányakerület elnöksége felelősségre fogja venni Kovácsyt ezért a felépésért.

Ez csak dicséretére fog válni a bányakerületi elnökségnek. Mert igazán nem maradhat szó nélkül egy „disznó az anyád“ léle közbekialtással szentelgető, átkot szóró pap állandó izléstelenkedése.

— Tisza üdvözlése. Budapestről jelentik: Tisza István grófhhoz, a képviselőház elnökéhez legujabban a tömédek üdvözlés közt a következő érdekes távirat is érkezett:

Schönbrunn: Beteg lévén, csak ma adhatok őszinte örömmönek kifejezést a fölött, hogy egy örült utálatos tette célt vesztett. Tiszta szivemből kívánom, hogy az egek ura ezután is védje és tartsa meg becses életét szeretett hazánk javára. Szíves üdvözléssel Ferenczy Ida. (Ferenczy Ida tudvalévöleg Erzsébet királynénak volt felolvasónője.)

— Visszautasított rendjel. Szatmárról jelentik: A hivatalos lap a minap közölte, hogy Korányi János szatmári ügyvéd, a szatmári ügyvédi kamara elnöke ötvenéves ügyvédkedése alkalmából a Ferenc József rend tisztikeresztjét kapta. Korányi ezt a kitüntetést visszautasította, állítólag azért, mert a főispán az udvari tanácsosi cím adományozása iránt tett előterjesztését nem vették figyelembe, ámbar az utóbbi időben több vidéki kamara elnöke megkapta ezt a címet.

— Öngyilkos leány. Petrilla Katica 18 éves leány, aki Katrocó Vince vasuti fűtővel közös háztartásban él, ma délután lakásán zsirszódát ivott. Az oldat azonban gyöngö volt és aranylag könnyű természetű belső égési sebeket okozott. Petrilla Katalint a mentők a kórházba szállították, ahol Vidéky Gusztáv rendőrtisztviselő kihallgatta. A nem teljesen épelméjű leány azt vallotta, hogy házigazdájával összeveszett és azért akart meghalni.

— Légy-raj Aradon. Második emeleti ablakból nézve különös és groteszk képet mutattak ma az aradi utcák. A férfiak mélyen szemükbe nyomták kalapjukat és ujságot, zsebkendőt lobogtatva arcuk előtt hesegették a levegőt. Egyesek idegesen kapkodtak hol a homlokukhoz, hol a nyakukhoz, minden harmadik ember a szeméből igyekezett kidörzsölni azt a láthatatlan valamit. Bájós női kezek türelmetlenül sepergettek végig a pompás áttört és kivágott, csipkés és himzett fehér bluzokon és a szürkére borult délelőttön nyitott napernyőkkel védekeztek. Arad utcái harcban állottak egy ismeretlen és boszantó ellenséggel. A messziről láthatatlan ellenség, közelebről vékony, vibráló felhőfoszlányokká tömörült, egészen közlelől nézve pedig kiderült, hogy a várost egy kékes-szürke apró, alig mákszemnyi légyfajta milliárdjai árasztották el. Apró, piheszerű muslicák kavargtak a fojtó levegőben, rátapadtak a ruhákra, belerépültek a szemekbe, fülekbe, orrokba, egy mélyebb lélekzetvétellel százával surrantak be a nyitott ajkak között. A muslicarajok, amelyek valósággal hazakergették a sétálókat, például a déli korzóról, délelőtől estig uralkodtak az aradi utcákon. Hogy a muslicák hogyan kerültek Aradra, azt különböző módon magyarázzák. Legvalószínűbb, hogy a vízparti, vizenyős helyeken, talán a nagy esőzések töcsáiban elszaporodott, kérészeletű muslicákat egy Aradot érintő depresszió légáramlata vetette be réti, cserjések közötti otthonukból a város falai közé.

— A kicsapott román diákok vizsgája. Nagyváradról jelentik: A román kispapok dolgát most intézték el. Radu püspök a kitiltott növendékeket maga elé idézte, megdorgálta s azután arra intette őket, hogy legyenek becsületes állampolgárok. Tudtokra adta azután, hogy Széchenyi püspök megkegyelmezett nekik, levizsgázhatnak, ha Lányi püspöktől és a szeminárium tanári karától bocsánatot kérnek. Hat növendék nyomban jelentkezett a bocsánatkérésre. Ezek aztán jó eredménnyel le is vizsgáztak. Ezek azonban rendes hallgatók nem lehetnek. Radu püspök ezeket a munkácsi, a balázsfalvi és a szamosújvári szemináriumban helyezi el. A megüresedett alapítványi helyekre pályázatot hirdetnek. Az új kispapok kötelesek megfogadni, hogy magyar társaik előtt csak magyarul beszélnek. Kötelesek az intézeti énekkarban is résztvenni.

— Magyarországon Szulejman szultán holttestét kutatják. Pécsről írják: Kiváló látogatója volt tegnap és ma Baranyamegyének Fahreddin bej török főkonzul, ki Mészáros Lajos dr. orientalista és entnografus ma érkezett Mohácsról Pécsre. A magyarbarát török főkonzul a régi török emlékeket tanulmányozza. Nagy érdeklődéssel járta be tegnap Mohácsra a csatateret, Cselepatak környékét, hol az emlék áll s a mohácsi temetőben lévő emlékkápolnában is volt, ahol a két csatakép különösen megnyerte tetszését. Ma a Pécsen lévő török vonatkozású helyeket járta be. Megtekintette a belvárosi plébániatemplomot, a közkórház kápolnáját, mint a török hódoltság idejéből fennmaradt épületeket. Holnap Szigetvárra utaznak. A török kormányának ugyanis az a célja, hogy Szigetvárnál elhalt Szulejman szultánnak emléket emeljen. A történelmi följegyzések szerint a szultán belső részeit a turbéki határban temették el s testét behalzsamozva Konstantinápolyba vitték. A török főkonzul adatokat gyűjt s a helyet kívánja megállapítani, ahol Szulejman testrészeit eltemették, hogy a török kormányának előterjesztést tehessen. Mészáros Lajos a történelmi kutatásokat ismerve s az adatgyűjtés nagy munkáját végzi és kalauzolja a török főkonzult.

— Halálos automobil-szerencsétlenség. Brüsszélből jelentik: Namur közelében nagy automobil-szerencsétlenség történt. Az automobilban Briot gyáros ült feleségével és négyéves leányával. Egy vasuti átjárónál egy tehervonat ment neki az automobilnak, amelyet darabokra tört.

Az asszony és leánykaja azonnal meghalt. Briotnak semmi baja sem lett.

— **Öngyilkosság az iskolában.** *Ma-kóról* jelentik: *Dulka József* hetedik gimnáziumi tanuló ma az osztályvizsgán egy tárgyból, amelyből rosszul állt, nem tudott felelni és bukása miatti elkeseredésében a vizsgáló bizottság szemeláttára revolvert rántott és agyonlőtte magát.

— **Tilos a sok podgyász.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága felhívja az utazóközönség figyelmét arra a körülményre, hogy a személykocsikba a törvényerejű vasuti üzletszabályzat 28. §-a értelmében csak annyi kézipodgyászt szabad bevinnie, amennyi a saját ülőhelye felett és alatt elhelyezhető. Az ülőhelyeken, de különösen a *kocsik folyosóján podgyászt elhelyezni tilos.* E tilalmak valamennyi kocsiosztályra nézve egyaránt fennállanak és a személyvonat III. osztályu utasaira nézve csak annyiban tételik kivételt, hogy ezek szerszámokat, tarisznyákat, zsákokban és átalvetőkben hordott terheket és hasonló oly tárgyakat vihetnek magukkal, melyeket a gyalogjárók magukkal szoktak hordani. Ha azonban e tilalom dacára a kocsik folyosóin vagy az ülőhelyeken podgyász helyeztetnék el, ezért a rendes podgyászviteldijak 1 korona póttelékkel felemelve fognak beszédelni, s amennyiben erre mód és idő van, az illető podgyászdarab a podgyászkocsiba fog átvitetni.

— **Szücs Laci kabaréja a Gambrinusban.** Ma este mutatkozott be *Szücs Laci* kabaréja a Gambrinusban. Ugy a szólószámoknak, mint az attrakcióknak rendkívüli sikere volt. *Szöke Szakáll* mulattató kupléival, ötletes tréfáival frenetikus hatást ért el, egyszerre meghódította a közönséget. *Szücs Laci* és *Vajda Frigyes*, a Népopera tagját, pompás énekszámokért melegen ünnepezték. *Sándor József*, a Steinhardt mulató tagja szintén megnyerte a közönség tetszését. *Csillog Szeréna* kurucnótái elsőrangúak; igen nagy sikerük volt. *Harmath Ilona* kabaré számai, valamint *Gitta Vera* és *Havasi Anna* tánca is nagyon tetszettek. *Kiss Mariskát* meleg tapsokkal halmozták el, végül a műsor egyik legkiemelkedőbb száma a *Harry-táncduett* váltott ki rendkívüli tetszést a publikumból.

— **Tíz éves találkozó.** Felkérem azon volt osztálytársaimat, kik az 1901—1902. tanévben az aradi polgári iskola utolsó évfolyamát (ugy az A) mint a B) osztályt) végezték, hogy pontos címüket velem forduló postával közöljék és a tett fogadalmukhoz híven 1912. évi június hó 29. én, délelőtt 10 órakor az intézet disztermében megjelenni szívesek legyenek. Déli 1 órakor banket Nagy Lajos „Vadászkürt” éttermében. Értesítést június 25-ig minden esetben kérek, hogy a szükséges intézkedéseket idejében megtehessem. Cím: Leviczky Dezső Arad. Rendőrség, büntetőbírórság.

— **Öngyilkos ügyvéd.** *Budapestről* jelentik: *Jánossy Béla* dr. negyvenkét éves fővárosi ügyvéd ma reggel *Andrássy-ut* 61. számú házában lévő lakásán föbelötte magát és meghalt. Duszgadzag ember volt. Levelet, amelyben tettét megmagyarázta volna, nem hagyott hátra. Öngyilkosságának okát nem is lehet megállapítani. Egyesek szerint az ügyvéd idegbajos volt, mások szerint, bár nagy vagyona volt, adósságot adósságra halmozott. Az utóbbi időben pörölték és tegnap is hatvan ezer korona erejéig adtak be *Jánossy* ellen sommás keresetet. Mint mondják, az ügyvéd tékozló életmódot folytatott és valószínű anélkül, hogy a világ tudott volna róla, erősen megterhelte vagyonát és most az anyagi romlástól való félelmében követte el az öngyilkosságot. Vannak olyanok is, akik az öngyilkosság okául családi viszálykodást említenek. Bár az ügyvéd egy lakásban lakott a feleségével és gyermekeivel, nem igen érintkezett velük.

— **Képaució.** *Juhász* és *Társ* vasárnapi aukciója iránt rendkívül nagy az érdeklődés. A magyar és külföldi festőművészet legelső művészeinek dolgai kerülnek eladásra hallatlanul potom áron. Mindenki olcsón díszítheti lakását elsőrangú festményekkel. Érdeklődőknek a cég szívesen szolgál katalógussal.

— **Brillians, gyémánt, arany, ezüst** ékszerek, ezüstneműek, órák előnyösen beszerezhetők *Igaz Sándor* elsőrangú ékszerésznél Arad, *Andrássy-tér* Minorita-palota. Telefon 321.

— **Születések, halálozások és házasságok.** Az aradi anyakönyvi hivatalban folyó hó 19-én a következő születéseket, halálozásokat és házasságokat jelentették be: *Született:* Nemes Géza terménykereskedőnek *Leontin* nevű leánya. Kele András bérkocsitulajdonosnak *Lidia* nevű leánya. Waldman Izrael ékszerésznek *Pál* nevű fia. *Tóth József* napszámosnak *Julianna* nevű leánya. Csont János asztalosnak *Ida* nevű leánya. *Meghalt:* *Farkas Ferenc* 14 éves lakatos tanuló. *Koczás Mária* 8 éves leány. *Riszterer Szabina* 86 éves magánzónő. *Szecsődi Imre* 17 éves vasesztérgályos. *Zádori Mária* 74 éves magánzónő. Házasság nem fordult elő.

— **Orvosi körökből.** *D. Grawr* Viktor dr. egyetemes orvostudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től *Deák Ferenc-utca* 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a *Vasszállóval* szemben helyezte át. Bejárat a *Weitzer J.-utcából* is.

— **A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok.** Telefon 816.

— **Értesítés.** Ez uton értesítem a n. é. közönséget, hogy Aradon az *Andrássy-tér* 22. szám alatt (Polgári takarékpénztár épületben) újonnan berendezett műteremben naponta reggel 8 - 1-ig és délután 2-től 7-ig eszközök szolid árak mellett felvételeket. A nagyközönség szíves pártfogását kéri kiváló tisztelettel: *Nagy Géza.* 6646

— **Növendék hangverseny.** *Sugár Sári* növendékeinek nyilvános zongora vizsgája június hó 23-án este 7 órakor a *Fehér Kereszt* szálloda nagytermében tartatik meg. Vizsgabiztos: *Sztröke Henrik* ur a budapesti Zeneakadémia elők. tanf. igazgatója lesz. A gazdag műsorban *Schwartzberger* növénkek Budapesten vizsgázott növendékei is közreműködnek. Jegyek kaphatók *Pichler Sándor* papirkereskedésében. Telefon 308. és este a pénztárnál.

— **Elite és Revue Parisienne** párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható *Juhász és Társa* modern könyvesházában *Andrássy-tér* 16. sz.

— **A Biró-féle „Havasi Gyopár Crém” Parisban.** Egy elsőrangú és kiváló magyar szépítőszernek a kitüntetéséről értesülünk. A párisi higienikus kiállításon a Grand Prix érdemkeresztjével, aranyéremmel és diszoklevéllel tüntette ki a zsűri a dr. *Biró-féle „Havasi Gyopár-Crém”* készítményeket. E magas kitüntetés felülmúlhatatlan és legjobb arcápoló-szereket érte és ezzel szinte bebizonyítva látjuk, hogy kozmetikai termékeinkért nemcsak restelkednünk nem kell a külföld előtt, de azok helyüket megállva, versenyképesek is. 5093

— **Egy Kárpáti-féle fejfájás elleni pastilla** 5 perc alatt megszüntet mindenféle fejfájást. 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél *Kárpáti János* gyógyszerházában Arad, *Boros Béni-tér.* 4676

— **60 kötet könyv havi 1 kor. 40 filléért, 180 hangjegy havi 2 kor. 40 fillért** kaphatók kölcsönzésre *Kerpel Izsó* kölcsönzönintézetében, Aradon.

— **Legjobb cigarettafüvelek Kerpelnél.**

VITA FORRÁS
SÓSSÓF-ESZTÉRI

Biztos gyógyszer: gyomor- és cukorbetegnek, köszvény, hólyag- és vesebetegnek.
Félpohár **VITA-forrás** a gyomoreréget azonnal megszünteti
A vállalat tulajdonosa: 8271
„CONSUM” kereskedelmi részvénytársaság
Budapest, VI., **Teréz-körút 4.** Telefon 10-12
Főraktár: **Kardos Miklós** ásványvízkereskedőnél Arad.
Kapható: **Étes Ármin, Nagy Farkas, Dalmel Lajos, Dürr, Fejér Gyula** stb. cégeknél.

MULATSÁGOK.

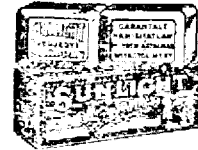
(=) **A II. kerületi Jótékonycélu Fillérasztársaság** június 29-én, Péter és Pál napján a saját helyiségében *Fácán-utca* 7. *Bécsi Gábor* vendéglőjében, a szegény gyermekek felruházására, tagavattal, műkedvelői előadással és táncal egybekötött jótékonycélu kedélyes Péter és Pál estélyt rendez. Belépődíj: személyenként 1 korona. Minden belépő jegye után egy emléktárgyat kap ingyen. Kezdeté este 8 órakor.

MEGTAKARITÁS-A HÁZTARTÁSBAN.

Pénzt és időt, munkát és fáradságot takarít a

Sunlight Szappan

mert gyorsabban és könnyebben mos, mint minden más szappan a hozzáadottak pedig fölöslegessé válnak. Hasonló nevű vagy hasonló kinézésű értéktelen utánzatoktól óvakodjunk.

Kísérlelje meg a Sunlight-mosómodszert.
Lever & Co., G.m.b.H., Wien III.
L. 03

TARKASÁGOK.

(Szükséges a katonai törvény.) A külföldi lapok most nagy buzgalommal foglalkoznak a magyar politikával. De nemcsak a napilapok, hanem a vicces újságok is ránk vetik magukat. A *Jugend* megrajzolta azt a jelenetet, amikor *Kovács Gyula* háromszor rálőtt *Tiszára* és egyszer se talált. Az illusztrációt a következő szöveg kíséri:

Az ellenzék nem akarta megszavazni a katonai javaslatokat. Ellenzik a katonai kiképzést. Pedig ez a merénylet is bizonyítja, hogy a magyar fiuknak szükségük van a jó katonai kiképzésre, hogy megtanuljanak jól célozni.

(Igy irtok ti.) Kevés könyv lett olyan hirtelen népszerű, mint *Karinthy Frigyes* *Igy irtok ti* című kiroki-gyűjteménye. Néhány nap alatt 5—6000 példány fogyott el belőle s a könyv ismertté és népszerűvé tette a szerzőt. Maga a könyv címe is jelszó lett s minden lehető-lehetetlen alkalommal elhangzik az *Igy irtok ti* csatakiáltás.

Hogy ez a jelszó milyen népszerű, mutatja az alábbi kis história:

Egy helyi költőhöz állított be a barátja. A költőt különös pózban találta. Az ajtófélfá mellett állt égő gyertyával s a fát pörkölte. Meglepődve kérdezte:

— Mit csinálsz?

A költő fölényesen nézett maga köré.

— Azt már megirta *Karinthy*, hogy *irtok ti*.

— Na, mit akarsz ezzel mondani?

A költő buzgón pörkölte a piros hátú kis állatokat és önérzetesen mondta:

— Most láthatod, hogy *irtok — én*.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) **Meghívó.** Az áll. és törvényhatósági al-tisztek és szolgák országos szövetsége helyi csoportja június hó 22. én (szombat) d. u. 5 órakor Aradon, *Kölcsey-utca* 9. sz. az „*Otthon*” helyiségében rendkívüli értekezletet tart, amelyre ugy a rendes tagok és az érdeklődőket tisztelettel meghívja az elnökség. — *Tárgy* a most megalakult nyugdíjpótló ügy.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, június 19

Készáru.

Amerika $\frac{1}{8}$ -el olcsóbb. Kínálat, vételkedv mérsékelt, 15 ezer mm. 5-10 fillérrel drágább.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912 októberi	11 57-11 78	11 57-11 58
Buza 1913. áprilisi	11 75-11 76	11 84-11 85
Róza 1912. októberi	9 63 9 64	9 61 9 61
Tengeri 1912. júliusi	8 93 8 94	8 88 8 89
Tengeri 1913. májusi	7 43-7 44	7 45-7 46
Zab 1912. októberi	9 28-9 29	9 27-9 28

Az árak 50 kilónként számítva.

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. június 19.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	—	—	10 90-10 95
77	—	—	—	10 95-11 00
78	—	—	—	11 00-11 10
79	—	—	—	11 05-11 10

Buza (Temesvári keresk. áru):

76 kilogrammos	—	—	—	10 80-10 85
Róza	—	—	—	9 45-9 50
Arpa	—	—	—	9 90-10 —
Zab	—	—	—	10 25-10 30
Tengeri	—	—	—	9 20-9 25

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Június 19. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	108 55
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	88 25
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	—	—	—	76 90
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	—	—	—	88 75
Horváth-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	92 25
Magyar nyereményorszjegy kölcsön	—	—	—	215 —
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	145 —
Osztrák járadék papírban	—	—	—	88 35
Osztrák járadék ezüstben	—	—	—	91 20
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	113 65
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	88 30
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	157 —
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	21 10
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	835 50
Osztrák hitelintézeti részvény	—	—	—	640 25
Osztr.-magy.-államvasúti részvény	—	—	—	729 50
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19 13
Német birodalmi márka	—	—	—	118 05
Londoni vista	—	—	—	241 30
Páris vista	—	—	—	95 62 ¹ / ₂
10 márkás arany	—	—	—	23 58

Kőbányai sertéspiac.

Június 19

Június 18. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 149-150 fillér. Fialat közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 158-160 fillér. Közép (páronként 240-280 kgr.) 160-166 fillérig.

Sertéslelészám: 1912. évi június hó 16. napján volt készlet 36295 drb. — 1912. június hó 17-én felhajtott 120 drb. — 1912. június 17-én elszállított 472 drb. — 1912. június 18. napjára maradt készletben 35943 drb.
A hizott sertéslelés irányszata: változatlan.

Felelős szerkesztő:
Bolgár Lajos.

Modern Szinpad, Központi-szálloda.

Ma, csütörtökön 1912. június 20-án.

Nagy nemzetközi varieté előadás.

Elsőrangú táncosnők, énekesnők, magyar és német komikusok.

::: Allandó társulat. :::

H. Várady Elza, Kelemen Etus,
kabaré diva. táncosnő.

Révész Kató, Daisy Heart, Solti Rózsi,
énekesnő. amerikai énekesnő. kuplé énekesnő.

Ligeti Mariska, The 4 Australians,
átváltozó táncosnő. a legjobb angol táncsoport.

Max Peltini, Virág Jenő,

az Apollóteater komikusa. a Royal-orfeum komikusa.

Radó Sándor, H.-Heidelberg Albert,
komikus. karmester.

Kezdeté 9 óra után.

Kedvezőtlen idő esetében az előadás a téli-kertben tartatik.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma csütörtökön, 1912. június 20-án

1. Nauke a penzióban. Humoros. — 2. Football metsch. Sport. — 3. A szép Gothold. Kacagtató. — 4. Az áldozat. Társadalmi dráma a betörők világából 3 felvonásban.

Előadások kezdete délután 6 órától kezdve esti 11 óráig
A hölgyek kéretnek a nézőtérre kalap nélkül megjelenni. — Minden előadásban katonazenekar játszik. —
Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill., IV. hely 40 fill., V. hely 20 fillér.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja.

Ma csütörtökön, 1912. június 20-án:

1. Pistuka katonái. Remek kacagtató kép. — 2. Mayer ur álarcos bálba megy! Roppant mulatságos. — 3. Az artista esküje. Érdekes dráma 3 felvonásban.

Az előadások kezdete délután 6 órától folytatódóan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fill., Műsort ingyen kapni a jegyszedőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

NYILTTÉR.*

Apolló Színház.

Ma utoljára

AZ

Artista esküje

Érdekes dráma
3 felvonásban.

Monopol film.

Holländer Félix híres
regénye után.

Rendes helyárak.

A legújabb amerikai
férfi, női és gyermek

cipők

óriási választékban.

Minden facon. Minden szín

Kutányi J., Arad,
Vörösmarty-u. 1. Telefon 335.

Névjegyek

osinos kivitelben készülnek az ARADI NYOMDA
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG könyvnyomdájában.

Nyári színes cipők és angol tennis

CZIPŐK

Engelhardt Chassalla SZANDALLOK
már megérkeztek!!

Valamint a világhírű

SALAMANDER-CIPŐK

Egységárban: 941

K 16-50 és K 20-50 árban.

Kizárólag

WEINBERGER JÁNOS-NÁL

Arad-Temesvár kaphatók.

Képes árjegyzék díjtalanul.

Jugyen Csipkét, szalagot, sely-
SEHOLI 281 met, kötött, szövött
de olcsón :: árut csakis ::

a Budapesti Csipkeáruház
fióküzletében szerezhethők be
Arad, Andrassy-tér 20. (Fischer Eliz-palota.)

A mesterdalnok...

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járnai élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van 3681

kaucsuk-sarok.

Uj épület- és butorasztalos műhely.

Értésítjük a n. é. közön-
get, hogy Aradon, gr. Ká-
rolyi-utca 10. sz. alatt egy
jól berendezett 3564

épület- és butorasztalos műhelyt

rendeztünk be.
Elvállalunk összes e szak-
mába vágó munkákat egy-
szintén iroda-, portale- és
üzletberendezéseket is leg-
modernebb kivitelben, leg-
jutányosabb árakban.

**Költségvetéssel és rajzzal
készséggel szolgálunk.**

Szíves pártfogást kérünk:

Tury Ferenc és Kovács Miklós.

Tanulókat felvesszünk.

Lenkey

Ferenc

épület- és műlakatos
Arad, Közép-u. 12.

Ajánlja a nagyérdemű kö-
zönség becses figyelmébe
a mai kor igényeinek meg-
felelő műlakatos műhelyét.
Kész ciszolt takaréktűz-
helyek állandóan raktáron
tartatnak. — Jó erkölcsű
fiúk lakatos tanulóknak fel-
vétetnek. 3451

**Legfinomabb
cukorkák**

elsőrendű gyártmányu
csokoládé és cacaók
nagyban és kicsinyben
legelőnyösebben besze-
rezhetők

NÉMETH IMRE

czukorka különlegességi
üzletében ARADON,

Forray-utca 2/a. sz.

TELEFON 418. SZÁM.
3755

Uriszabó üzlet áthelyezés!

Igen tisztelt megrendelőimet
és a nagyközönséget értesitem, hogy

uriszabó üzletemet

megfelelő üzlethelyiség híján

Arad, Rákóczi-utca 16.
sz. a. magánlakásomon folytatom.

Elvállalok és a legújabb divat
szerint készítek megrendelésre
minden kivitelű urí öltönyöket,
átmeneti ruhákat, felöltőket. Dus
választéku minta kollekcióból a leg-
jutányosabb árakban.

Kívánatra mértékveésre kész-
séggel házhöz jövök.

További szíves pártfogást kérek
kitünő tisztelettel

ifj. Susa Lajos

uriszabó. 3766

ÉRTESÍTÉS!

Igen tisztelt megren-
delőimet és a n. é
közönséget értesitem
hogy **uri és női**

cipész üzletemet

Weitzer János-utca 19. sz.
alatti régi helyen megna-
gyobbítottam és ujonan
berendeztem Mérték utáni
rendeléseket a legcsinosabb
és legdivatosabb kivitelben
gyorsan és pontosan készítek.
Állandó raktárt tartok leg-
finomabb cipőkrémek, fűzők-
:: ből és gummicikkből. ::

További szíves pártfogás: kérek:

MÓCZ PÉTER,

4034 uri és női cipész.

Nincs többé lábizzadás

ha **Az Erényi-féle „FENYŐ CRÉME”-et** használja, mely
a legelőnyösebb háziszser, mely a

láb, kéz, hónalj stb. izzadásoknál

gyors és biztos hatása. **Az Erényi-féle „FENYŐ CRÉME”**
használatban kellemes, nem piszkít és nem ragad és a biztos
hatáson kívül még az a nagy előnye van, hogy a cipő, illetve
harisnya lehuzásánál nem bűzös hanem kellemes fenyőillatot áraszt.
Az Erényi féle „FENYŐ CRÉME”-től a testbőr finom és
üde lesz, miről már az első próbánál meggyőződést szerezhet.
Az Erényi-féle „FENYŐ-CRÉME” beszerzése olcsóságánál és
tartós kiadóságánál fogva a legszegényebb embernek sem kerül
nagy áldozatba, mert egy doboz, mely egész nyáron elegendő

csak 1 koronába kerül.

Kapható mindeütt és a készítőnél:

4073

ERÉNYI TIVADAR,
ARAD, Aulich Lajos-utca 20.

Ügynökök és viszontelárusítók kerestetnek.

Hatóságilag engedélyezett végeladás

! Már csak rövid ideig !

A raktáron lévő összes áruk a mai naptól kezdve
minden elfogadható árban lesznek kiárusítva.

Singer Sándor divatáruháza

ARAD, József főherceg-ut 3., a „Kossuth“-szoborral szemben.

3546

Megnyílt!

Müller J. és Fia

kélmefestő, vegyiltisztító és fehérnemű gőzmosógári
gyűjtő-telepe
Arad, Weitzer János-u. 7. sz. (új gör. kel. palota)

6641

**Mindennemű
férfi, női és gyermek-
ruhák vegyileg tisztít-
tatnak, vagy festetnek.**

**Fehérneműek hófehérre mosat-
nak és vasalás céljából
elfogadtatnak.**

**Alkalmi vétel
és eladások**

**Ékszer-
tárgyakban**
arany és ezüst-
művekben, Arad
legnagyobb óra- és
ékszer-raktár

Deutsch Izidor

Órák és ékszerész
Weitzer János-utca, Minorita-palota.

Zálogcédulák

arany és ezüst-
művek, gyémánt
és briliáns tárgyak a legmag-
sabb árban megvétetnek vagy
más tárgyra átcsere-
lőtetnek.
Telefon 438. Telefon 438.

**Villamos-
felszerelések,**

electromotorok
legutányosabban

Kalmár Józsefnél

Kaputók 1671
Aradon, Salac-u.

Elsőrendű

**mész,
cement,
gipsz**

és mindennemű építési
anyag **olcsóbb mint
bárhol.** Megrendelések
gyorsan és pontosan
intéztetnek el. 1631

Virág Kálmán

Építési anyag-
raktára
Arad, Erzsébet királyné-körút 59.

Aradvármegye közigazgatási bizottsága.

2141—1912 k. n. szám.

4112

Hirdetmény.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur f. é. május hó 22 én kelt intézkedéssel a m. k. államvasutak Óthalom állomásának bővítése céljából Óthalom község határában szükséges s alábbiak szerint Óthalom község házában közszemlére tett kisajátítási tervben és összeírásban tüzetesen körülírt területekre nézve a kisajátítási eljárást az 1881. XLI. t. c. 32. §-a értelmében elrendelte.

Az eljárás megejtése végett ennél fogva bizottságként Schill József v. m. főjegyző vezetése alatt dr. Baross Ferenc és Szathmáry Gyula irh. és illetve közigazgatási bizottsági tagokat, jegyzőül pedig Heppes Aladár tb. főjegyzőt küldjük ki.

Az eljárás megejtésére határidőül 1912. évi július hó 9-ének délelőtt 8 óráját tűzzük ki, helyül Óthalom község község-házát jelöljük meg.

A bizottság kiküldetéséről, valamint az eljárás határidejéről Óthalom község előjáróságát a kisajátítási tervrajz és összeírás kiadása mellett oly utasítással értesítjük, hogy a tervrajzot és összeírást a község-házánál a tárgyalást megelőzőleg és pedig folyó évi június 20-tól július hó 5-ik napjáig bezárólag tegye közszemlére és úgy erről, mint a tárgyalás idejéről az érdekelteket egyenként és ezen felül a helyi szokás szerint a hirdetmény kifüggesztése és dobzó útján haladéktalanul értesítse.

Megjegyezzük egyidejűleg, hogy a kiküldött bizottság az 1881. XLI. t. c. 34. §-a alapján a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekeltek közül senki sem jelenik meg.

Az érdekelteket pedig figyelmeztetjük, hogy a tárgyalás alkalmával minden tulajdonosnak jogában áll a kisajátítási terv ellen s minden telakkönyvi érdekeltnak a felajánlott ár ellen felszólalni s kifogását jegyzőkönyvbe vétetni. Ennek elmulasztása a már többször idézett t. c. 36. §-ában körülírt jogkövetkezménnyel jár.

A megjelenéskelmulasztása miatt igazolásnak helye nincs. Miről a kiküldött bizottsági tagokat és jegyzőt a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségét, valamint a kisajátítási terv és összeírás egy példányának csatolása mellett Óthalom község előjáróságát értesítjük oly felhívással, hogy a közszemlére kitett igazoló bizonyítványt, valamint a hirdetményünknek az egyes érdekeltek részére történt kézbesítését igazoló vétiveket a tárgyalás alkalmával a bizottság vezetőjének adja át.

Arad, 1912. évi június 15-én.

A fő- és alispán távol:

Schill József,
főjegyző.

Czigler Ignáz

szobafestő és mázólo mester
lakását Domány-palotából

Kossuth-utca 38. szám
(Gyermekkorházzal szemben)

helyezte át

Telefon 844. Telefon 844.

Harisnya-kötőde

Aki súlyt fektet gondos, jó munkára, próbálja meg bármily nemű

harisnyáit

megkötetni

Andrássy-tér 20.

Fischer Eliza palotában levő harisnya-kötődeben. Sürgős munkát azonnal is elkészítünk. 3683

Fábián és Társa

Arad, Forrai-u. 8.

(Római templom-épület).

Városi és megyei telefon 494.

Ajánlja nagy varrógép, kerékpár és beszélő gépek nagy raktárát. Sürgős értesítés zenekedvelők figyelmébe.

Nagy választékban tartunk hanglemezeket Naponta hangversenynek Fedák Sári, Király Ernő a Király szinnáz, Környei Béla a kir.

Operaház, Rózsa S. Lajos temesvári színházak tagjai, valamint Toll Árpád és Károly, Steinhardt Géza és Göndör Aurél hírneves komikus, továbbá több művészek művészei is. Ajánljuk az érdeklődők szives figyelmébe. 2391

Kedvező listákat feltételek mellett is kaphatók.

Mesés szép lesz az a hölgy

aki a **HAJÓS-féle Ibolya Cremet** használja. Az arcot vakító fehérre varázsolja. Eltünteti mindenféle arctisztatlanságot egy csapásra.

Ara egy tégelynek 1 kor., Ibolya hölgypor 1 kor. 20 fill. Ibolya szappan 70 fill.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszertárában **ARAD, Andrássy-tér 22. sz.**

A legkitűnőbb hatású nyálkaoldó

köhögés és rekedtség elleni szer a **Tussinál cukorka**, ára egy nagy doboznak 60 fillér és a **Tussinál tea** á 1 doboznak 50 fillér. — Kellemes ízénél fogva bárki legszívesebben veszi be.

Kapható a készítőnél: **HAJÓS ÁRPÁD** gyógyszertárában **ARAD, Andrássy-tér 22. sz.**

Butorkiárusítás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy előrehaladott korom miatt a bútorkészítéssel felhagytam és hogy készletben levő gyönyörű butoraimat **a beszerzési áron alul is**

Végkiárusítom.

Kérve kérem a n. é. közönséget, hogy butorszükségletét nálam beszerezni sziveskedjen.

Varga József

Arad, Kápolna-utca 6b. szám.

Értesitem az uri hölgyközönséget és igen tisztelt megrendelőimet, hogy angol és francia

női divattermemet

Forray-utca 4., I. emelet helyeztem át.

Elvállalok szabás- és varrástanításra uri leányokat, esetleg teljes ellátással is szerény tandíj mellett. Szives pártfogást kér

Popovics Lila
női szabó. 3071

Uj óra- és ékszerüzlet!!

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelttel értesíteni, hogy

Aradon, Forray-utca és Rákóczi-utca sarkán (Guttman-ház)

egy a-mai kor igényeinek megfelelő óra- és ékszerüzletet

nyitottam. E téren szerzett szakképzettségemnél fogva módomban áll igen tisztelt vevőim és megrendelőim igényeit minden irányban kielégíteni. — Üzletelvem: lelkiismeretes és gyors kiszolgálás. 3031 Javítások: üzletben és üzleten kívül is legjutányosabban 3 évi jótállással elfogadok. — Szives pártfogást kér kiváló tisztelttel

Gartner József
Óra- és ékszerész.

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielnél

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz. a Fehér Kereszt-tel szemben. 2741

2196—1912. tkvi sz.

Hirdetmény.

A nagyhalmágyi kir. járásbíró-ság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Olcs község telekkönyvét birtokszabályozás következtében átalakítja s ezzel egyidejűleg mindazon ingatlanokra nézve, melyekre az 1886. évi XXIX. 1889. évi XXXVIII. és az 1891. évi XVI. t.-cikk a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzését rendelik, az 1892. évi XXIX. t.-c.-ben szabályozott eljárást a telekkönyvi bejegyzések helyesbítésével kapcsolatosan fogantatja.

E célból az átalakítási előmunkákat hitelesítése és a helyszíni eljárás nevezett községben az 1912. évi július hó 25. napján délelőtt 9 órakor fog kezdődni, ennél fogva felhívja:

1. az összes érdekelteket, hogy a hitelesítési tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által jelenjenek meg és az új telekkönyvi tervezet ellen netaláni észrevételeiket annál bizonyosabban adják elő, mert a régi telekkönyv végleges átalakítása után a téves átvezetésből eredhető kifogásokat harmadik jobbiszemű személyek irányában nem érvényesíthetik.

2. mindazokat, akik a telekjegyzőkönyvekben előforduló bejegyzésekre nézve okadatoit előterjesztést kívánnak tenni, hogy a telekkönyvi hatóság kiküldöttje előtt, a kitűzött határnapon kezdődő eljárás folyama alatt jelenjenek meg és az előterjesztéseket igazoló okiratokat mutassák fel;

3. mindazokat, kik valamely ingatlanhoz tulajdonjogot tartanak, de telekkönyvi bekebelezésre alkalmas okirataik nincsenek, hogy az átirásra az 1886. évi XXIX. t.-c. 15., 18. és az 1889. évi XXXVIII. t.-c. 5., 6., 7. és 9. §§-ok értelmében szükséges adatokat megszerelni iparkodjanak és azokat igényeiket a kiküldött előtt igazolják, avagy odahassanak, hogy az átruházó telekkönyvi tulajdonos az átruházás létrejöttét a kiküldött előtt szóval ismerje el és a tulajdonjog bejegyzésére engedélyt nyilvánítsa, mert különben jogukat ezen az uton nem érvényesíthetik és a bélyeg és illetékelegedési kedvezménytől is elesnek; és

4. mindazokat, akiknek javára tényleg már megszűnt követelésre vonatkozó zálog vagy egyéb megszünt jog van nyilvánkönyvileg bekebelezve, ugyancsak az ily bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosait, hogy a bejegyzett jognak törlését kérelmezzék, illetve hogy a törlési engedély nyilvánítása véget a kiküldött előtt jelenjenek meg, mert ellenesében a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.

Nagyhalmágy, 1912. évi június hó 15. napján.

Dr. Széll Lajos, s. k.
kir. aljárásbíró.

4137

3652. szám.

Kisjenői járás főszolgabírája.

Versenytárgyalási hirdetmény.

A kisjenői—ágyai vicinális ut 1912. évi utfenntartási munkálataira 1912. évi július hó 16-án délelőtt 9 órakor a hivatalom helyiségében, zárt ajánlatok tárgyalásával kapcsolatos szóbeli nyilvános versenytárgyalást tartok.

Teljesítendő munkálatok: tört kőszállítás és beágyazás.

Kikiáltási ár: 2097 kor. 50 fill.

Bánatpénz: 154 kor. 50 fill.

Egyébb feltételek hivatalomban tudhatók meg.

Kisjenő, 1912. évi június 15-én.

Csukay,
főszolgabíró.

4146

Földes Kelemen

orvosi laboratóriuma ARADON.

Végez vizelet, köpet, bélsár, vér, gyomortartalom vizsgálatokat, Wassermann-féle **Lues reactiót** Malaria plasmodium kimutatását, Vidal Ficker Tiphus, Paratiphus (Pu ctos) lumbalis, pleurális abdominalis folyadék vegyi bacterologicus és cytologicus vizsgálatait.

Toroklepedék, orrváladék, diphteria, szem- és fülváladék bacterológikus vizsgálata. Spirocheta palida kimutatása Sperma vizsgálata (azoosperma) Korszövettni vizsgálatok stb.

Elfogadunk vizsgálatokra viz, talaj, liszt, kenyér, hus, kolbász, tej, vaj, zsír, bor, cognac s más szeszes italok ecet, mesterséges tápszerek, pipereciák, fűszerek, petróleum stb.

Az orvosi laboratórium vizsgálatait **Dr. Lukács Jenő** és **Dr. Pozsgay István** orvos urak míg egyéb kémiai vizsgálatokat **Dr. Netzasek Adolf** v. állami vegyész fogja végezni. 2201

Mindennemű felvilágosítással készséggel szolgálunk.

ANOSMIN

Mindazok részére, akik a kellemetlen lábizzadásban szenvednek, legjobban ajánlható szer. Teljesen szagtalan!

Egy doboz ára 1 korona.

Poloska szesz.

Kitűnő és megbízható szer a poloskák gyökeres kiirtására. — Egyszerű beecetelésre még a tojások is elpusztulnak. —

Egy üveg ára 70 fillér.

Alpesi gyomorcsépp.

Kitűnő alpesi gyógyfűvekből előállított gyomorszábadó szer. Fokozza az étvágyat és elősegíti az emésztést.

Egy üveg ára 1 korona 40 fillér.

Főtájás elleni pastilla.

A fejfájást azonnal megszünteti. — Egy darab 20 fillér. —

Egy doboz 6 (darabbal) 1 korona.

Kapható kizárólag:

1845

Rozsnyai Máttyás

gyógyszertárában

Arad, Szabadság-tér.

Ezen rovatban minden szöveg-
mori beiktatásnak ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 12.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványos küldendők — a szelvényes a szöveg elő — vagy levélbélyegeken. Tudakosodásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Leveleket megkeresésenként, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, és esetében, válaszbélyeg szelvényekkel. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közlésben előhúzóval jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivánsára díjlanul megszerkeszti. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alattküldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert éretük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elmozdították el nem vissz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Margitkám

Anna ön egy csókot?? Oh igen, de csak ha Anna-papíron kér meg erre, kaphatja juhásznál! 3487

Gummi cikkek

egynomabb minőségben Vojtek és Weismál. I-5251

ALKALMAZÁST NYER.

2 halapos-tanulóleány

havi 6 korona fizetéssel, felvétetik. Cím a kiadóban. 4016

Intelligensebb

fiu, fogtechnikus tanulónak keresetetik. Cím a kiadóban. 4104

Az iskolaszünet

tartamára két fiam mellé német nevelő kisasszonyt keresek. Cím a kiadóhivatalban. 4115

Könnnyű házimuukára

egy 18—14 éves rendes leány gyermektelen családhoz felvétetik. Arad, Kölcsey-utca 9a.

Vendéglős

kerestetik, óvadékkal és román nyelv tudással, berendezett jömeneteli vendéglőbe. Ajánlatok: Koszta János vendéglős tulajdonoshoz, Nagyhalmágyra intézendő. 4141

Keresetünk

irodánkba polgári iskolát végzett, szépírással bíró gyakornokot. Németül beszélő, előnyben részesül. Schenk és Társa ügynökség. 4143

Tanulóleányok

hetli fizetéssel felvétetnek az Aradi nyomdarárszvénytársaság könyvkötészetében.

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk és I-ső oszt. „Lygnum-sanktum“

teke-golyók nagy választékban kaphatók

Bauer Gyula

Arad, Minorita palota.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintézetnek. 3201

ALKALMAZÁST KERES.

Házvezetőknék

ajánlkozik, egy szerényebb nő egy magános urhoz vidékre, háztartás minden ágában jártas, levélileg bővebben. Aranykéz-utca 12. szám. S. E. 4151

OKTATÁS.

Német és francia

nyelvtanfolyam, kereskedelmi levelezéssel és gépirással egybekötve, Engel Mór ur vezetése alatt, Ziffer Sándor gépiró-iskolájában (József főherceg-ut 7., I. emelet) folyó hó 5-én megnyit. Jelentkezők még elfogadtatnak ugyanott. A tanfolyam tartama 6 hó. Mérsékelt tandíj. 3855

Szép fogakat

kapni kell. Legajánlatosabb Vojtek és Weiss Dentelln fogorómje. I-5251

Isr. Internatnus

Chorin Áron-u. 1. jövő tanévre bennlakókat és magántanulókat már felvesz. — Prospektussal készséggel szolgál. 3888

Virágok és rózsák

élsdiel és bolhái ellen használjon 2°/o-os „Tabicotin Emulsiót Vojtek.“ Siker biztosítva. Vojtek és Weisz, Arad. I-5251

KIADÓ LAKÁS.

Sina-utca és Töboly-tér

sarkán lévő bérházamban egy 4 és több 2 szobás lakás kiadó. Értekezhetni Codilla építészeti irodájában, József főherceg-ut 19 szám. Telefon 627. szám. 2741

Különbejáratu,

elegánsan butorozott földszintes szoba, előszobával az Erzsébet kiályné-köruton kiadó. Bővebbet: Krausz Paulin könyvkereskedésében. 4152

Petöfi-utca 10.

III. emeleten két szép világos nagy modern különbejáratu szoba, irodának vagy garcon lakásnak azonnal kiadó. Bővebbet ugyanott. 3965

Augustus 1-re

egy 5 szobás különálló lakás fürdő szobával, azonkívül raktár és műhelyhelyiség azonnalra kiadó. Hasszinger-utca 5. 3917

Az Andrássy-téren

az első emeleten takarékpénztárnak, vagy más intézetnek — esetleg divatszalonnak — alkalmas utcai lakás kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kopott parket

tükörfényes lesz, ha azt Vojtek és Weisz parket-pastájával dörzsöli fel. I-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Hisz tudja már ön is?

hogy a legcsinosabb és legtartósabb saját műhelyben készült kész férfi, női és gyermekcipők jutányos árért kaphatók az Aradi cipészek termelő szövetkezeténél Aradon, Szabadság-tér 14. szám alatt. 6674

Kristály

szivarka-hüvely 100 darab 20 fillér; „Fregoli“ szivarkahüvely 100 darab 32 fillér. Pichler Sándor papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. 2551

Szücs varrógép

és betegtolókocsi használt, jó állapotban eladó. Cím a kiadóban. 4153

Szalmával perzselt

téli vágású fiatal szalonna, jutányosan nagyobb mennyiség eladó. K. b. 60—80 táblak. Értekezhetni: Grün Lajosnál, Arad. Pécska-ut 23. 4150

Nyaralóknak 4481

előnyös kölcsönkönyvtári bérlet, tetszés szerinti kicseréléssel. Minden új mű raktáron. Magyar és német szépirodalmi művek és folyóiratok minden elfogadható árban kaphatók. Dívatlapok legnagyobb készlete. Krausz Paulin, színházépület.

Vanilion

egy zacskó ára 10 fillér, teljesen pótol egy rud legfinomabb vaníliát, alkalmazása azonban sokkal egyszerűbb és sokkal kiadóbb. Sütő-por Baking Powder, finom tészták készítéséhez. Németországban, Angliában és Franciaországban nem élesztőt, hanem Baking Powdert használnak. Egy zacskó ára 10 fillér. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

INGATLAN.

Központi ingatlan- 491

forgalmi iroda Aulich Lajos-utca 2. Tyityán Testvérek, ahol a legszolidabban lesz lebonyolítva házak, földbirtokok, szőlőbirtokok eladása és vevése. Ugyazintén kieszközöl pénzkölcsönöket házakra, földekre és mindennemű ingatlanokra, a legelőnyösebb feltételek mellett.

Ház eladás.

Urbán Iván-utca 38. (volt Fejsze) Sarok telek és ház eladó. 3911

Vagóhid-utca 18.

és Mihály-utca 56. szám alatt jó karban lévő szőlő eladó, amely esetleg alkalmas lakóház telkekre is, ugyazintén eladó a Választó-utca 33. sz. alatti földszintes és a Kossuth-utca 40. szám alatti emeletes ház. 3999

Világosan,

egy szép fekvésű termő szőlő, helyben a főtérhez egészen közel egy ház eladó. Bővebbet a kiadóban. 2331

Trombita-utca 6-ik

számu ház szabad kézből eladó. Bővebbet: Ferdinánd Demeter norinbergi és rövidáru nagykereskedésében Arad, Andrassy-tér 4. sz. 4157

Eladó ház

emeletes, 14 évig adómentes, kedvező fizetési feltételek mellett. Cím a kiadóhivatalban. 4021

Eladó.

Uj ház, 15 évig adómentes, a honvédszár laktanya mögött, kedvező fizetéssel. Értekezhetni Oppenheimer Mór építési irodában. Szabadság-tér 17. Telefon 839. 4075

Kapolna-utca

3. számu jól jövedelmező kisebb bérház szabadkézből eladó. Ugyanott butorozott szoba villanyvilágítással kiadó. 4081

Szőlőmely

(Heurwurm) ellen legbiztosabban mentheti szőlőtermését 1¹/₂%-os „Tabicotin Emulsió Vojtek“ permelezése által Vojtek és Weisz. I-5251

KÜLÖNFÉLE.

Ebéd,

vacsora kapható néhány egyén részére. Cím a kiadóhivatalban. 3808

A legfinomabb

és legzamatosabb rumot készíthetjük pár perc alatt a Földesléle rumessentiából. Köztudomású dolog, hogy a legelőkelőbb urházaknál ezt a rumot használják, mert teljesen egyenértékű az importált rumokkal. Egy literre való adag 30 fillér. Finom francia és német gyártmányú likőrössentiák, melyekkel a legfinomabb, páratlan zamatu és színű likőrök állíthatók elő, üvegenként 50 fillér és 1 korona. Földes Kelemen gyógyszerháza Arad. 1224

Mű-lép

szavatolt tiszta méhviaszból készítve, méhészeknek tetszés szerinti méretben jutányosan kapható Kallap János viaszműiparánál Arad, Deák Ferencz-utca 6. szám. Telefon 863. szám. 3489

Kerti vetemények

saláta, káposzta bolhái és élsdiel ellen legbiztosabb a 2°/o-os „Tabicotin Emulsió Vojtek“. Vojtek és Weisz Arad. I-5251

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, ugymint legutolsó divatu női táskák, szivar, vizit- és pénztárcákban. — Nagy raktár tenisz-verők, tenisz-labdák és footballokban. — Valódi francia és angol illatszerek különlegességek, pouderek, hajporok, száj- és hajvizek, szappanok, arc-crémek, köröm ápolási szerek, fogpaszták és fogporokban. — Legújabb divatu hajtűk, csattok, fésűk, haj, ruha, fog- és az összes háztartási kefe árak, szivacs, szarvasbőr, tisztítószerek **legolcsóbb beszerzési forrása.** Valódi francia gummikülönlegességek.

RÓNA JENŐ

kefe, pipere, illatszerek és hordozműtáru kereskedése
Arad, Andrassy-tér 18. (Pick Ernő-cég mellett.)
 Városi és megyei telefon 233. sz. 3163
! Valódi Johan Maria farina kölni viz aradi főraktára !

APRÓ HIRDETÉSEK

folytatása.

ÜZLETEK.

Pécskán.
 Egy negyven év óta főnálló jó menetelű borbélyüzlet azonnal eladó, a főtérhez igen közel teljesen újonnan berendezve, évi jövedelme 6000 korona, a vétel kedvező részletekben. Bővebben értekezhetni válaszbélyeg ellenében: Bodrozsán Aurél borbély. 3910

Bettelmű-utóda
 elsőrendű fehérnemű-tisztító intézet, családi körülmények miatt, azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 3998

Jóforgalmu
 fodrászüzlet, lakberendezéssel eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4147

Taxameteres
Bér-autok
 Telefonszám **816**
 2881
 Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.
 Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

2111

Zálogház-

ból arany, ezüst és ékszerek
Farkas Streicher J. cégnél
 Arad, Tökölly-tér I. sz. 3821

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelttel értesíteni, hogy
réz- és vasbutor gyáramat Aradon,
 Jézsef téren az n. II. sz. és Karolina-utcai sarokházba helyestem át, ahol

réz- és vas-butorokat
 a leggyorsabbtól a legmodernebb kivitelben készítek. Részletek, mosdóasztalokat és éjjeli szekrényeket, márványlappal, ruhafogasokat, vasbutorokat, sodrony ágybátéteket és kocsitűskéket, gyermekágyat és gyermekkoszlikat, kerít berendezéseket, tűzmentes pénzszekrényeket, faradónyúkat és rolettákat üzemkötő hengerekkel rugókat és rugós árkat a legolcsóbb árakon. Vidéki megrendeléseket le pontosan teljesítek. A n. é. közönség becses pártfogását kérve maradtam tisztelttel.

GARAI MÁROLY
 RÉZ ÉS VASBUTOR GYÁRA
 ARADON
 JÓZSEF-FŐTEREM-UT 14
 TELEFON 812

12359—1912.

Hirdetmény

Az érdekelteknek tudomására adjuk, hogy a közös hadseregnek a földművelő és mezeti munkássz-tályhoz tartozó tényleges állomá-nyu legénysége az aratás és egyéb fontos mezeti munkák idejére, há-rom hétre lendő szabadságoltatását személyesen, kihallgatáson (rapport-on) kérheti, mely kérelemzés tel-jesen díjtalan.

Arad, 1912. május 30.

A városi tanács.

ad. 235—1912. gsz.

Hirdetmény.

Folyó hó 1-én 235—1912. szám alatt közzétett versenytárgyalási hirdetmény nyomán közhírré tesz-szük, hogy aradi Kulturpalota bu-tor, vasfogas állvány, számjelző táb-la, könyvtári állványok, szőnyeg berend-zés, utrendezési és villam-hárító berendezési munkálatra az ajánlatok a közszállítási szabály-rendelet szerint csak külön-külön teh-tők.

Arad, 1912. június 8

A gazdasági szék.

171—1912. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bpesti IV. ker. kir. járásbíróságnak 1912. évi Sp. VIII. 441/3. számú végzése következtében dr. Grosz Lipót ügyvéd által képviselt Lozsy L. budapesti cég javára 120 K. 98 f. s jár. er-jéig 1912. évi május hó 11-én foganatosított kielégítési végrehaj-tás útján le- és felülfoglalt és 2077 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: kertszékek, asz-talok, szobabútorok és konyha-edények nyilvános árverésen el-adatnak.

Mely árverésnek a mpécska kir. járásbíróság 1912. évi V. 85/2. sz. végzése folytán 120 kor. 98 fillér tőkekövetelés, ennek 1911. évi május hó 12. napjától járó 5% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 60 kor. 40 fillérben bíróilag már megállapított költsé-gek erejéig, Magyarpécskán vég-rehajtást szenvedő lakásán leendő megartására 1912. évi június hó 24-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándé-kozók ezennel oly megjegyzéssel hi-vatnak meg, hogy az érintett ingó-ságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfize-tés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi IX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Mpécska, 1912. évi június hó 12. napján.

Ragályi Gábor,

4145

kir. bir. végrehajtó.

Az Andrassy-téren

az első emeleten takarékpénztár-nak, vagy más intézetnek — esetleg divatsalonnak — alkalmas

utcai lakás kiadó

Bővebbet a kiadóban.

Ajánlati hirdetmény.

A Főnlak gör. kel. szerb egyházközség részére építendő és átalakítandó i-kolaépület körüli es 7316-68 korona költséggel előirányzott föld, kőműves, ac, badogos és szit los. a atog, mázoló és üveges munkák kiválása-á-á iránt folyó évi június hó 30. napján lesz megtartva.

Részletes költség tets. tr. s szerződési minta a főnlaki gör. kel. szerb egyházközség előjárásánál betekinthező. Ugyan-ott befizetendő az előirányzott összeg 10% bántópenz gyanánt.

A főnlaki (Temesmegye) gkel. szerb egyházközség

4149

elő járó-ága.

Helybeli

termény nagykeres-
 kedésben **irodai**
gyakornok
 azonnali belépé-
kerestetik

Ajánlatok „Gabona
 üzlet” címen a ki-
 adóba kéretnek. 4156

Egy önműködő

Ókocsi

jutányos aron

eladó.

Megtekinthető Erzsé-
 bet királyné körut 7
 földszint.

Jó egészségének
 fenntartására használjon mindenki
Kárpáti-féle
eprehajtót,
 mely a legkitűnőbb fájdalom-
 nélküli gyomortisztító hálszer.
 Ize édes, hatása gyors és biztos.
 1 üveg utastással 40 fillér.
 12 üveg franco K 4-80. Kapható
 kizárólag a készítőnél
KÁRPÁTI JÁNOS
 gyógyszer-tárában 6578
 ARAD, BOROS BÉNY-TÉR.

Borszék fürdő

(Cikmegey. Vas. Állomás: Marosheviz.)
 Klimatikus gyógyhely. 950 méter i.
 f. magasságban. Özönvízes fenyves kö-
 zepette. Számtalan természetes szénan-
 y-dus és vasas gyógyforrás. Hővizet
 és meleg szénavas pezsgő és mörfordók.
 I. egészség, reumatikus bajok, általános el-
 gyengülések, gyermekkorú angolkór és vér-
 szegénység ellen biztos hatású. — Fenntá-
 rendészet a Remény szállóban. —
 Prospektus kúld az igazgatóknak.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő ablakredőnyök gyári rak-tára, valamint valódi

lignum sanctum-tekegolyók és bábuk

legjutányosabb árakban kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi, díszmű és játéka-
áru üzletében 1871

ARAD, Szabadság-tér 21

Telefon
szám 23.

Telefon
szám 23.

Ujj János

cement-ipartelepe, Kisjenő-Erdő-
hegy és Nagyzerinden (Arad m.)

Készít betonsöveket, kövező lapo-
kat, műmárvány teraszt és mo-
zaik lapokat, oszlopokat, lépcsőket,
pallókat, cserépet, téglát, vasbeté-
tes kutgyűrűket, kályha-alátéteket
tetszés szerinti hosszúságu itató
vályukat stb.

Ezen ipartelep költségvetéseket
és terveket, vasbetétes beton-
hidakra és járdák betonozására
is készít. 5841

Minden nedves helyiség szárazzá tehető
W a t p r o o f f a l

a legtökéletesebb talajvizszigetelő, falazatszárító
és homlokzat-**A W A T P R O O F** kitűnőségét bizonyítja
védő anyag. az alábbi elismerő levél.

T.

„WATPROOF” talajvizszigetelő, falazatszárító
és homlokzatvédő vállalat

Budapest

VI. Nagymező utca. 35.

Nedves pincénket, amelyet magasan álló talajviz miatt
nem tudtunk értékesíteni, sikerült Önöknek „WATPROOF”
telítő szerükkel annyira elszigetelni, hogy ma ugyanazon pin-
cét **teljesen száraz állapotban bírjuk** és abban technikai
cikkeket tartunk állandóan beraktározva.

Megelégedésünket nyilvánítandó, egyben felhívjuk Önöket
ajánlattételre, hogy ugyancsak egy **másik pincehelyiség-
günket vízmentesen elszigeteljük, amelyben telefon-
központot akarunk létesíteni** és nem kételkedünk, hogy
rendszerükkel képesek lesznek ezen helyiségeket is rendelésünk
átadása esetén oly módon szárazzá tenni, hogy ilyen érzékeny
természetű műszer is, azok ártalma nélkül ott állandóan el-
helyezhetőek lesznek.

Kiváló tisztelettel

HAZAI GÉPGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
(Sangerhausen-Eisele.)

6651

Minden munkáért garantiát vállalunk.

A leggyorsabb és egyedül biztos legolcsóbb eljárás.

Telefon: 721. szám.

Prospektus ingyen.

Szakszerű felvilágosítással szolgál:

Fábián József

építész és építőmester ARADON, a „W A T P R O O F” egyedárusítója.

Legcélszerűbb szab.

jég-szekrények

minden nagyság és kivitelben, ugyancsak
háztartási, vendéglői és nagy hűtők
gyári áron kaphatók

Husserl Manó

jégszekrény gyárában

Arad, Szent Pál-utca 11. szám.

Mintaraktár

Deák Eerenc-utca 8. (Kalap-Bazár mellett.)
Különlegesség szénsav és légnomású
sörkimérő szekrényekben. 3411

Gara Miklós

saját készítményű cipőüzlet

Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesítem Arad-
város és vidéke n. é. közönségét,
hogy a mai kor igényeinek megfelelő
legdivatosabb férfi, női és
gyermekcipő mintaraktárt

rendeztem be saját készítményű
cipőkből, hol raktáron tartok a
legkényesebb igényeknek is meg-
felelő árut, rendkívül olcsó árak
mellett. Rendelések 24 óra alatt
elkészítetnek. Ortopéd cipőket szak-
szerűen készítek. Kérem a n. é.
közönséget, sziveskedjen meg-
győződést szerezni cipőim izléses
kiállításáról, jóságáról és olcsóság-
gáról. Szives támogatást kér

Gara Miklós.

Kérem kirakatom megtekintését.

BATISTRUHÁK,

DIVATBLUZOK,

VÁSZONALJAK,

PONGYOLÁK,

LÜSTER ÉS SELYEMKÖPENYEGEK,

LEÁNY GYERMEK RUHÁK

RENDKIVÜL NAGY VÁLASZTÉKBAN

SZABOTT ÁRAK.

TELEFON 238. SZÁM.

RADÓ GYULA

UJ DIVATÁRUHÁZA ARAD.